

Maatschappelijk handelen

bij enkele nieuwe spirituele groeperingen

Interviews

Deel II

Inhoudsopgave

Werkwijze interviews	2
Interview Zohra 29 juni 2005	3
Interview 14 september 2005	14
Interview 2 oktober 2005	31
Interview 5 oktober 2005	42

Werkwijze interviews

De interviews zijn in 2005 afgenomen. Van de vier interviews is een interview afgenomen bij Zohra en drie interviews bij personen die ik op Zohra's voorspraak heb be-naderd. Zohra noem ik, met haar toestemming, bij naam. Bij de andere geïnterviewden worden de namen niet vermeld. Alle geïnterviewden stemden in met publicatie van het interview. Zij weten dat ik de interviews inkort. De geïnterviewden krijgen een exemplaar van de scriptie inclusief de bijlage 'Interviews'.

Een interview duurde 2 – 3 uur. De interviews zijn in een open sfeer afgenomen. Van de kant van de geïnterviewden was er alle medewerking. De gesprekken zijn met een cassette recorder opgenomen. Het uittypen van elk interview vergde extra veel tijd omdat de geluidskwaliteit van de eerste twee interviews slecht was. Dit was te wijten aan onervarenheid van mijn kant met het opstellen van de apparatuur.

Voor het interview van 5 oktober waren de vragen van te voren toegestuurd. De twee geïnterviewden hebben hun antwoorden op schrift gesteld. Tijdens het interview zijn in de toelichting verhelderingen op de antwoorden gegeven.

Voor de interviews zijn vragenlijsten opgesteld. De vragen zijn van het open type. Bij elke vraag is er dan de mogelijkheid tot verheldering, verdieping of uitbreiding.

Het interview met Zohra spitst zich tot op een aantal kernpunten in de leringen. Dit interview is 29 juni afgenomen.

De andere interviews bestaan uit twee delen. Het eerste deel toegespitst op een specifiek onderdeel, het tweede deel richt zich op de persoonlijke omgang met de leringen. De specifieke onderdelen zijn: het historisch overzicht van Psychosofia (interview 14 september); huidige status van Psychosofia (interview 2 oktober); de Lotusvieringen (5 oktober). Dat de vragen bij het tweede deel, de persoonlijke omgang met de leringen, onderling behoorlijk verschillen, heeft te maken met mijn onbekendheid met de opvattingen. Na elk interview kreeg ik meer kennis van Psychosofia en stelde ik mijn vragen voor het volgend interview bij.

Met de informatie uit de interviews en de eigen publicaties van Psychosofia heb ik mij een beeld kunnen vormen van Psychosofia. In de tekst refereer ik geregeld aan uitspraken uit de interviews. In de bijlage zijn alleen die vragen opgenomen waaruit ik citeer en een beperkt aantal vragen die, naar ik aanneem, verhelderend werken. Uitweidingen, persoonlijke opmerkingen, antwoorden die niet meer relevant zijn voor de gestelde vraag, heb ik buiten deze bijlage gelaten

In elk interview zijn aan het woord: G = de geïnterviewde, I = de interviewer.

Eén interview is bij twee personen afgenomen. Het eerste deel is gezamenlijk beantwoord: G. Het tweede deel is individueel beantwoord: G1 en G2.

Interview met Zohra 29 juni 2005

Vr.1 Waarom hebt u in 1974 de rooms-katholieke kerk verlaten?

Zohra: Het deed me niets meer. Het hele ritueel vind ik mooi, de mis vind ik mooi. Maar ik vond dat daar een te grote afhankelijkheid van de mens aan het geloof werd gevraagd. Schuld. Mijn hele leven heb ik gebeden: mea culpa, mea maxima culpa, door mijn schuld, door mijn allergrootste schuld. Op een gegeven moment kon ik dat niet meer. Dat voelde ik niet zo. Ik geloof in de vrijheid van geest en van de opstanding. Ik geloof niet dat Hij levend ten hemel is gestegen, maar ik geloof wel in de opstanding van de geest, het absolute voortbestaan van het bewustzijn, in welke vorm of mate dan ook. Daar geloof ik absoluut in. Maar de macht, alles kwam bij elkaar, alle kleinigheden vanuit mijn jeugd. Ik moest biechten toen ik zes was. “Je hebt toch niet vies gedaan”, vroeg de pastoor mij. Altijd maar berouw hebben.

Op een gegeven moment dacht ik wie ben jij om mij te vertellen dat God mij heeft vergeven. Dat zal God wel zelf uitmaken. Dat sudderde door, pas in Enschede, in 1974, dacht ik “ik hou er mee op”. Ik wil die machtsstructuur niet. En bovendien als ik eerder was geboren, was ik feministe geworden. Ik vond dat het absoluut niet kon dat de vrouw geen enkele inspraak had. In alle religies niet. Dat vind ik raar. Ik geloof niet in een God met een baard op een troon. Ik geloof in een heel grote liefdesenergie, licht, eerste atoom, hoe je dat ook noemt, maakt niet uit. Ik geloof dat ieder wezen, mens, dier, mineraal, alles, iets daarvan in zich heeft, en de mens het meest. Ik denk dat mannen en vrouwen gelijk zijn. Dat staat in het Thomas-evangelie en dat heeft Jezus zelf gezegd. Dat staat in de Nag Hammadi-geschriften, maar dat wordt allemaal ontkend in de kerken. Dat is gebeurd in het begin van het christendom tijdens het concilie van Nicea.

Ik heb op het symposium in april ook over de Drieenheid gesproken: God de Vader, de Zoon, de Heilige Geest. Ga dat nou eens anders zien. Dat wil ik dus ook laten zien, als mijn lichamelijke conditie dat toestaat. Zoveel jaren heb ik niet meer. Nieuwe perspectieven naar religie en godsdienst bieden, openheid bijvoorbeeld. Ik wil niemand overtuigen, ik wil niemand kwetsen, ik wil een opening bieden. Kijk zelf wat je er mee doet of niet.

I: Dit was nog een punt dat ik wilde weten over uw verleden. Als ik nog enkele feiten nodig heb, neem ik die over uit het artikel van Reender Kranenburg.

Zohra: Mijn verleden gaf hem enig houvast, dat er toch een christelijke achtergrond was, dat het niet helemaal in een magische, Belgische toestand terecht kwam.

Vr.2 Stemmen komen door uit andere sferen. Wat bedoelt u met andere sferen?

Zohra: Het is niet dezelfde dimensie als wij hier op aarde de materie hebben. Het ligt in een ander energieveld, hoe noem je dat. De eerste verschijning was Inayat Khan, de overleden soefi-meester. Ik had nog nooit van hem gehoord. Hij verscheen mij begin 1975. Ik zat gewoon in de huiskamer.

Als kind had ik óók wel eens dingen gezien, maar in Indonesië, waar ik geboren ben, gebeurde dat vaker. Mijn moeder moest er niks van hebben. Haar moeder had het ook.

Daar was ze bang voor. Ik vertelde heel onbevungen aan haar over de flitsen die ik had gezien.

In mijn eerste huwelijk had ik dat ook. Ik kon ongelukken die mijn lieve zoontjes plachten te krijgen, voorzien en ik kon er ook voor waarschuwen. Ik kon pijn weg halen bij een verstuikte enkel of hoofdpijn, maar dat hoorde allemaal bij dat Indische. Ik had nooit van paranormaal gehoord.

Omdat ik belijdend katholiek was, heb ik het in mijn eerste huwelijk 23 jaar volgehouden. Dat had ik in de kerk beloofd. Drie maande na mijn scheiding kwam ik mijn tweede man tegen. Ik had 7 kinderen uit mijn eerste huwelijk, hij had twee kinderen uit zijn eerste huwelijk. Hij was als geograaf werkzaam op het I.T.C.

Na 2 jaar warmte, veiligheid, liefde, rust ook, toen kwam ineens die verschijning. Hij stelde zich voor als Inayat Khan. Hij is twee jaar bij mij geweest, heeft mij begeleid en mij een godsbegrip bijgebracht dat ver uitsteeg boven wat voor godsdienst of religie of beslotenheid dan ook. Na twee jaar verdween hij en zei dat hij nu een poos zou weggaan. Toen kwam Meester El Morya. Khan was heel liefdevol. Vriendelijk, dat was El Morya ook wel, maar hij had zoiets van 'no nonsens' en 'to the point'. Daar kreeg ik behoorlijk strenge leringen van. Hij is ook altijd gebleven. Zo nu en dan komt Inayat Khan nog wel eens een kijkje nemen, maar het is toch altijd El Morya gebleven.

I: Even terug naar die andere sfeer, dan zegt u, wat u doorkrijgt, dat is uit andere sferen, dat is uit een ander energieveld?

Zohra: Kijk, je behoort allemaal tot hetzelfde energieveld, maar het zijn andere nuanceringen. Wat vang je als mens op, want je bent in materie, je bent een gewoon, materieel levend mens, dus je kunt opvangen wat daarmee kan resoneren. Ik denk niet dat ik het Allerhoogste in één keer kan opvangen, dan zou ik verbranden. Dat kan niet. Dus dat gaat via verdichtingen.

I: Ik bedoel in de boeken en ook in de bijbel wordt over 'sferen' geschreven. Wat zou u daar onder verstaan?

Zohra: Ik denk dat niemand weet wat dat precies is.

I: Probeert u het dan eens te verwoorden.

Zohra: Nou, wat ik gezien heb en wat ik dus weet, is dat daar in de sferen, dat is dan heel globaal, *verschillen zijn in bewustzijn*, waardoor de nuances ook anders zijn. En de mens kan datgene opvangen, dat als principe in hem aanwezig is. Dat heb ik ook weer duidelijk gehoord. Dat houdt dus in dat alle vormgevingen van dat principe door die mens zelf door de levens heen dan worden gerealiseerd. Ik heb in de levens die er geweest zijn van mijn energieveld, zoveel kunnen realiseren, meegemaakt, dat dit mogelijk is, wat ik nu uit de sferen opvang. Een ander heeft het op een andere manier. Het is gewoon zo dat elk mens een lijn heeft, een opening heeft met die andere sferen, verdeeld in nuances die bij je passen. De lijn met de andere sferen is gebaseerd op het bewustzijn van de mens, waarmee hij in de materie leeft. Als je nog veel manipulerende aspecten in je onderbewustzijn hebt, zullen die aspecten dat wat je uit de sferen doorkrijgt kleuren of vervormen. Het niveau van bewustzijn is voor ieder mens verschillend. Ik zei al op het symposium, iedereen, ook mediums, zijn verschillend. Je kunt geen appels met peren vergelijken.

Maar, het werd mij ook gevraagd, hoe kun je nu onderscheiden of een medium de waarheid zegt of niet. Er zit altijd waarheid in. Punten van waarheid, want wij behoren daartoe, tot dat veld. Hoe die waarheid vorm krijgt in de verwoording, in de daden, in de handelingen, dat hangt af van de zuivering van dat ontvangstkanaal. Hoe kom je aan die zuivering? Door kennis. Die zichzelf niet kent, die kent God niet. Wie zichzelf werkelijk kent en zijn eigen beweegredenen ook kent en herkent, die kan daarmee gaan werken. Als je dan jezelf kunt overtuigen dat jij iets van dat goddelijke in je hebt, dan kun je veranderen. Dat zijn de leringen. Dat is exact wat in de leringen allemaal is gegeven. Het Handvest is daar een globaal overzicht van.

Vr.3 Aan u werd in 1974 uit andere sferen gevraagd om in Nederland een nieuwe innerlijke religieuze stroming te brengen. Wat houdt die leer in?

Zohra: In 1975.

I: In 1975. Oké.

Zohra: Dat het goddelijke wat de mensheid aanbidt niet een besloten iets is, besloten in wat voor godsdienst of religie dan ook. Dat is een zo groot gegeven, daar behoort alles toe. Het is niet een persoonlijke God. Het bewustzijn van de mens heeft het goddelijke in een vormgeving geplaatst, omdat het bewustzijn een referentiekader nodig heeft. Dat staat ook in het Handvest. Het Handvest is mij gegeven en dat wat *ik* zou kunnen brengen. De leringen waren daarop gebaseerd. Ik moest de leringen in alle vrijheid geven want ik mocht nooit en te nimmer mensen willen bekeren of dwingen of hoe dan ook. Heb ik ook nooit gedaan. Ik reik aan en wat men er mee doet, moet men dan zelf maar weten.

I: Dus niet missioneren?

Zohra: Och nee. Bekeringswoede noem ik dat.

Nog iets. Het Goddelijke is vanaf het begin der mensheid in elk levend wezen aanwezig. De vormgeving daarvan is afhankelijk van cultuur-historische, religieuze aspecten enzovoort.

Zo werd mij dat aangereikt.

I: Als je een religie aanhangt dan wordt er gezegd, alleen als je onze *religie* aanhangt maak je kennis met het goddelijke. Hang je onze religie niet aan dan kun je ook geen kennis krijgen van het goddelijke. Zegt u dan: “Dat is onzin want het goddelijke zit in ieder mens?”

Zohra: Het zit gewoon in ieder mens, ja.

I: Een universeel gebeuren?

Zohra: Het is heel duidelijk dat er geen enkele exclusieve claim kan zijn op het Goddelijke. Van geen enkele religie of godsdienst. Dat is erg belangrijk. Het zit in ieder mens. Hoe je dat goddelijke in het leven brengt, realiseert in jouw leven, dat hangt af van jouw eigenlijke aspecten. Dan komen ook de leringen van de continuïteit

van leven, dus reïncarnatie, aan de orde. Reïncarnatie die in de jaren van het concilie van Nicea is afgeschaft.

Vr.4 Zijn er in de loop van de jaren wijzigingen in de leringen opgetreden?

Zohra: Nee, de leringen blijven onveranderd. *Ik* ben veranderd, door mijn eigen groei. In het begin, ik was heel naïef, eigenlijk heel ontwetend van esoterische kennis of wat ook, dat had ik helemaal niet. Er werd mij ook geadviseerd geen boeken te lezen omdat dat mijn eigen bewustzijn kon aantasten, want ik moest de leringen zeer onbevangen, en hij noemde het zelfs onschuldig, naar buiten brengen. Ik snapte er trouwens niets van, van die esoterische boeken. Het ging allemaal aan mij voorbij. Door de eigen geestelijke groei kon ik de leringen steeds meer diepte geven, de leringen zelf bleven onveranderd. Het is niet zo dat een stem mij elk woord voorzegt, ik ben geen papagaai. Ik ben even stil en dan komt het vanzelf.

I: Zegt u: “De leringen bleven dan wel hetzelfde maar mijn uitleg van die leringen, doordat ikzelf ondertussen groeide, kon ik verdiepen?”

Zohra: Ja. Als ik het boek *Evolutie door de nieuwe wereldreligie* neem, één van de eerste boeken waarin een aantal lezingen is gebundeld, die lezingen zijn anders. De leringen verwoord ik in een lezing van nu of een brochure van nu, op een heel andere manier dan toen. Er zit nu meer nuancering in.

Het is misschien wel aardig, kijk hier heb ik het boek. De lezingen zijn authentiek. U mag het lenen, maar ik moet het terug hebben.

I: Ja, uiteraard.

Vr.5 Wat maakt de leringen tot een wereldreligie?

Zohra: Een totaal ander godsbegrip. Dus niet meer een persoonlijke God, die straft en beloont, hoofdzakelijk straft; niet meer een God die gebonden is aan een groepering of godsdienst, religie of wat dan ook. De mens brengt in zichzelf materie en geest tot een eenheid. Dat is een nieuwe wereldreligie. De mens moet dat begrijpen en ook dat hij alleen zelf verantwoordelijk is, zonder afhankelijkheid waarvan dan ook. Alleen afhankelijk van dat hij in zichzelf iets van dat goddelijke heeft, hoe je dat ook wilt benoemen. Dat maakt niet uit.

I: Het goddelijke heeft wel een extern begin?

Zohra: Nee, de God zoals wij die tweeduizend jaar lang gezien hebben, die bestaat niet, nee. Het is niet een meneer op de troon die dan vertelt hoe jij wel of niet moet leven. Ik ben het helemaal eens met Darwins evolutie, hoe het zich ontwikkelt en al die transmutaties enzovoort door uiterlijke omstandigheden, prima. Dat is ook gezegd van boven, dat klopt. Maar van het allereerste begin daar zie ik geen beelden van. De intelligentie die daar in het allereerste minuscule begin zit, wat is dat. Daar krijg ik nooit antwoord op. Misschien mogen we dat niet weten als mens. Dat weet ik niet. Of het is de tijd niet, dat weet ik niet.

Vr.6 Zijn de leringen op de individuele persoon gericht of is het de bedoeling dat er een gemeenschap wordt gesticht?

Zohra: Nee. Iedereen die het wil oppakken, hij zij gezegend. Oh ja, ik ben gewaarschuwd dat zeker na mijn dood, maar misschien ook wel eerder, er overal verenigingen en groeperingen zullen ontstaan. Ik ben doodsbang voor macht, dat daar weer een soort klerikaal, een soort machtsgebeuren ontstaat.

I: Een hiërarchie met mensen die het weten?

Zohra: Dat is niet mijn bedoeling, maar er werd gezegd dat het niet mijn verantwoordelijkheid is. Ik moest dat loslaten. Het ging mij te veel beheersen, ik werd er bang van. Maar als men zich aan het Handvest houdt dan hoeft er geen organisatie te ontstaan.

I: Persoonlijk kan men het oppakken, aanvaarden, of men kan zeggen, het is mooi maar het is niks voor mij. Voor u is het tot hier en niet verder. Of mensen daarna met gelijkgestemden een groep vormen, daar staat u dan in feite buiten?

Zohra: Ja. Het is hun verantwoordelijkheid. Maar, nu ja, als je ziet hoe godsdiensten in tweeduizend jaar - ze hebben de mensen ook veel goeds gebracht hoor, ook veel mooie dingen - de mensen klein hebben gehouden, dan denk ik wel eens wat mij wordt doorgegeven wat gebeurt hiermee? Maar dan hoor ik heel duidelijk, vrij streng "het is niet uw verantwoordelijkheid."

Vr.7 Wat brengen de leringen aan de persoon, wat is het doel van de leringen, wat heeft iemand aan de leringen?

Zohra: Ja natuurlijk hebben ze een doel. Dat er een bewustzijnsverruiming komt. Zoals wij 2000 jaar lang christelijke godsdienst naar ons toe hebben gehad, is het bewustzijn heel sterk gericht in één richting. Datgene wat ik doorkrijg, wat ik mag brengen, is dat het bewustzijn verruimd wordt. Het is helemaal niet de bedoeling dat je meteen alle godsdiensten afzweert, dat vraag ik niet. Maar dat er ruimte komt voor nieuwe perspectieven naar religie en godsdiensten. En wat je daar mee doet dat is jou vrijheid.

I: Maar het perspectief dan. U zegt omdat wij gevormd zijn door onze traditie, kijken we op één bepaalde manier naar het goddelijke. En u wilt nu aanreiken dat je ook op andere manieren tegen het goddelijke aan kunt kijken. Dat is wat u verstaat onder verruiming, andere perspectieven?

Zohra: Dat is dus bewustzijnsverruiming. De titel van mijn nieuwe boek heet *Psychosofia. Nieuwe perspectieven naar innerlijke vrijheid en verzoening*. Want in de hele tweeduizend jaar van de christelijke godsdienst, welke richting dan ook, is nooit innerlijke vrijheid geweest en absoluut geen verzoening. Alleen totale schuld aan God. En in datgene wat ik mag brengen is dat juist *niet zo*.

Ik denk dat als de mens die zwaarte van de zonde van zich kan afschudden dat ze tot eigen innerlijke vrijheid en schoonheid kan komen. Dan wordt hij een heel ander

wezen en de hele wereld kan daardoor veranderen. Dat zal nog wel duizend jaar duren hoor, maar goed.

Vr.8 Voelt iemand zich gedrongen de leringen naar anderen uit te dragen? Zo ja, waarom?

Zohra: Dat mag gerust.

I: Dat mag dus, maar het hoeft niet? Net zoals u zegt, ik wil niemand overtuigen of wat ook. Iemand die een hele hoop heeft aan de leringen, die kan dat voor zichzelf houden, maar dat hoeft niet...

Zohra: Dat doen al die mensen nu die met Psychosofia werken. Die hebben dat geabsorbeerd, zo zal ik het maar noemen, en die gaan daar op *hun* manier mee om, want je mag nooit een papegaai worden, napraten. Maar datgene wat is aangereikt, dat moet jij op jouw manier zodanig vormen en verwoorden dat het een ander kan bereiken. Denk erom, ik heb het zo vaak meegemaakt dat als je alleen maar napraat wat je leest, wat je hoort of wat je ziet, dat dat niet werkt. Pas wat je zelf verwerkt hebt, dat werkt bij die ander. Die kan het dan pas *herkennen*. Anders kun je ook wel honderd boeken lezen. Dat heb ik in het begin gevraagd aan de begeleiding, wat is de bedoeling dan. Dit is de bedoeling. Dat dit bewustzijn zo overal gaat werken. Dat ieder mens vanuit zijn eigen verdieping daarvan en daarin, dit verder kan brengen. Verdieping is wat je er zelf mee doet.

I: Oké. Het verdiept mij. Maar wordt het dan naar buiten toe zichtbaar? Ga ik dan anders handelen?

Zohra: Ja. Dat gaat zo in de leer van de energieën, dat is één van de leringen, eigenlijk is dat ook de basis. Datgene, wat jij in je zelf verwerkt, in jouw energieveld, dat straalt je onbewust uit. Moet je maar eens opletten, als je een supermarkt binnenkomt of zo, al ben je niet paranormaal, wat een naar woord, je voelt het. Een mens die zich lekker voelt, zoals dat heet, lekker in zijn vel zit, die straalt heel anders uit. En dat lekker in zijn vel zitten, dat kan allerlei redenen hebben maar dat geeft niet.

Vr.9 Het Goddelijk Licht is dat hetzelfde als universele God?

Zohra: Ja, het Goddelijk Licht is hetzelfde als universele God. Waar wij als mens allemaal straaltjes van zijn. Straaltjes is misschien te veel, godspuntjes.

Vr.10 Het Goddelijk Licht verdicht zich uiteindelijk in de mens tot Geest. Wat is Geest?

Zohra: Wat over het algemeen wordt aangeduid als geest, daar bedoelen ze eigenlijk de 'mind' mee. De 'mind' is een afspiegeling van Geest. Geest is de godsvonk. Een vonkje en daar de afspiegeling van, dat is bewustzijn, dat zetelt in de ratio, dus in de 'mind'.

Vr.11 Het herkennen van het goddelijke in de mens is dat herkennen waar de mens liefdevol is?

Zohra: Dat is het liefdevolle... het vermogen van de mens om liefde te kunnen geven en te kunnen ontvangen. Als je het niet kunt ontvangen, dan kun je het ook niet geven. Het is een eenheid. Dat vermogen is ontzaglijk groot in de mens en dat heelt alle wonden hoor ik. Mooi, hè?

Als je het liefdesvermogen in jezelf niet kunt herkennen, kun je het in een ander zeker niet herkennen. Een mens die nooit liefde heeft ontvangen, kan het ook niet geven. Die kan het ook niet in een ander zien. Die heeft alleen maar wantrouwen. En onveiligheid. Eigenlijk, dat heb ik ook wel eens gezegd, in wezen is het dieptepsychologie. Maar dan vanuit een hogere geestelijke dimensie gegeven.

Vr.12 Het Goddelijk Licht verdicht zich in de sferen naar het laagste niveau, de materie. Is het lichaam dan goddelijk of niet?

I: Wij hebben enerzijds in ons Geest, dat is de goddelijke kern. Anderzijds heb je ook het hoogste, het Goddelijk Licht dat verdicht zich in de sferen ...

Zohra: De goddelijke kern wordt je ziel, die verdicht zich tot een energieveld wat incarneert in een foetus. De ziel heeft het goddelijke in zich én heeft de materie in zich.

I: Ja, dus aan de ene kant heb je dan het Goddelijk Licht dat zit in mij als Godsvonk, als deel van de ziel. Aan de andere kant verdicht het goddelijke Licht.....

Zohra: niet andere kant, zelfde kant.

I: zich in de ziel tot materie. Dat is dan de grootste verdichting?

Zohra: Zo werkt het.

I: Mijn lichaam is dan ook materie?

Zohra: Ja.

Vr.13 Wat is de ziel?

I: Binnen de verdeling Geest, ziel en persoonlijkheid: wat is dan ziel?

Zohra: Ziel is, dat staat ook in het Handvest, de ziel is dus het energiepunt. Het Goddelijke daalt in, in dat punt dat zich als ziel gaat vormen. Die ziel heeft twee componenten, één gericht naar het goddelijke en één naar de materie. Dat zeggen ze in de bijbel al. Jezus heeft twee naturen. Als je ziet hoe dicht ze bij de waarheid waren, met elk mens. In de ziel, dat energieveld, zitten dus die twee componenten samen geklonken als ware. Die mens in zijn persoonlijkheid maakt dus uit, realiseert dus op welke wijze dat hogere, goddelijke, of hoe je het wilt noemen, in hem zelf tot uitdrukking komt.

I: Dat gebeurt dan door de ziel?

Zohra: Die ziel heeft in zich dat hogere, goddelijke, waardoor de persoonlijkheid met dat goddelijke kan werken. De persoonlijkheid kan er *dán* mee werken wanneer hij zichzelf leert kennen, dus ook zijn manipulerende werkingen die er vanuit zijn vorige levens komen. Hoe hij daar mee omgaat, vanuit het begrip dat hij in zich heeft het hogere natuurrijk en het lagere natuurrijk, hoe brengt hij dat tot een acceptabele eenheid?

Vr.14 Wat is het Zelf?

Zohra: Het hoogste Zelf is je goddelijke begin. Het contact daarmee is de verdichting die ontstaat wanneer een mens dus zelf kloppende zal worden opengedaan. Daar opening voor geeft, waardoor er iets van gaat resoneren. Dus die energieën van het Hoogste en dat van de persoonlijkheid, moeten ergens elkaar vinden, raken.

I: Er is ook de indeling ziel, Geest en persoonlijkheid. Hoe moet ik nu dat Zelf daarin plaatsen?

Zohra: Dat Zelf heeft ook nuances. Het Zelf is een groeiend iets en dat Zelf is de ene keer meer vanuit de resonantie van dat Hogere en de andere keer meer vanuit de persoonlijkheid. Dat maak je zelf uit. En hoe dieper je dus in de herkenning komt met je ontstaan, zal ik maar zeggen, hoe duidelijker dat Zelf zich profileert in jou als mens.

I: Maar staat binnen de leringen dat Zelf dan naast Geest, ziel en persoonlijkheid?

Zohra: Nee, nee, dat is een combinatie van het geheel en dat Zelf heeft dus wat ik zeg vele gezichten. Die combinatie kan dus zijn: gericht naar dat Hogere wat ook in het Handvest staat, of meer gericht naar de, door de vrije wil, de realisatie *vanuit* de materie. Kijk naar de tsunami, de ontzettende hulp en bewogenheid, dat was vanuit het Hogere ... Hoe dat allemaal moet gebeuren in de materie dat is de materie zelf, die dat moet regelen. Maar er was wel een bepaalde herkenning en een bepaalde resonantie van het Hogere. Oh ja, hierop ga ik verder. Dan is dus het Zelf van de mensheid in dit aspect in wezen liefde en mededogen. Maar dan moet het eerst zo door elkaar geschud worden voor het naar boven komt.

I: Maar dan is in dit geval Zelf niet hetzelfde als ziel of zegt u nou ...

Zohra: Het is een aspect ervan.

I: Anders geformuleerd. Uitgaande van dit voorbeeld mag je dan zeggen dat het Zelf hetzelfde is als ziel of zit daar verschil tussen?

Zohra: Nee, dat vind ik niet goed. Want ziel is een heel groot iets. En dat Zelf is er een afspiegeling van, een deel ervan. Dat van de tsunami vinden ze daarboven een heel goed voorbeeld, ik krijg een klopje op de schouder. Het was zo duidelijk dat Zelf van de mensheid, de hele mensheid die daaraan meedeed, iedereen zat gekluisterd aan de tv, om nog maar meer te kunnen geven vanuit bewogenheid en vanuit liefde. Hoe zich dat verder ontwikkelt in de materie, dat is weer de materie en de vrije wil wat je

er dan mee doet. Dat was echt een genade wat er zo maar kwam. Een eigen genade. Ik vond dat heel mooi.

Vr.15 Waar richt het spiritueel genezen zich op?

Zohra: Tenminste bij mij, niet wat veel genezers doen. Ik ga ervan uit dat je bent een fysieke inductor van hogere energieën. En niet dat *jij* het allemaal voor elkaar krijgt. Daar zit een groot verschil tussen. En bij mij was het zo, het kwam gewoon. Wat bij mij heel sterk was dat ik de mensen, die met al hun problemen kwamen, op hun eigen innerlijke kracht moest wijzen. Op hun eigen waardigheid, op hun eigen schoonheid. Want ik merkte dat alle mensen die bij mij kwamen, klinkt heel vreemd, daar een mankement aan hadden. Toen dacht ik, ja dat heb ik misschien zelf ook. Ik trek dat aan omdat ik in mijn jeugd die miskennis en die onveiligheid ook zo had ervaren. En in mijn huwelijk ook de onderdrukking, en ook in het kamp. Ik denk dat ik die mensen met die energieën allemaal naar mij toe kreeg vanuit welke hoek dat dan ook kwam hoor.

I: Dus dat ging niet zo zeer om lichamelijke ...

Zohra: Nou het verbeterde, lichamenlijk. Ik moest lid worden van de Nederlandse Federatie Paranormale Genezing, NFPM. Daar moest je zestien genezingen kunnen overleggen, die ook door artsen werden bevestigd. Dat is bij mij ook gebeurd. Maar toen was ik nog in het beginstadium, dat je dat richt op het energetisch veld om de materie heen, om het lichaam heen. Daar zitten de knopen en de verwondingen, zal ik maar zeggen. Een man met een suikervoet die afgezet moest worden, de tenen werden al zwart, die kwam met zo'n dik verband en een stok. Die had ik vijf keer behandeld en ook gewezen op de innerlijke kracht, het positieve denken enzovoort. De vijfde keer kwam hij binnen zonder stok en niet met een verband en met een dikke sok in een sandaal. De artsen waren stomverbaasd. Het bloed ging weer stromen daar zat het in. Artsen hebben met mij gewerkt. Waar zit dat in, wat gebeurt er? Daar ben ik ook nieuwsgierig naar. Wat gebeurt er waardoor als het ware ook in het fysieke een ommekeer komt?

Bij de genezingen moest ik het ook nooit willen, ik moest het overlaten. En waar het niet kon, daar kon het niet. Maar dan kon ik wel geestelijk en emotioneel een soelaas aanbrengen.

I: Is het genezen ook afhankelijk van het moment of je iemand mag helpen beter te worden of dat het gewoon zijn tijd is, bij overlijden bijvoorbeeld?

Zohra: Ja maar dat weet ik niet van tevoren. Alleen, ik zeg ook altijd van tevoren, ik weet niet hoe het zal gaan. Ik geef je ook geen valse hoop. Maar het werkt geestelijk en emotioneel altijd positief. En heel vaak ging het lichaam ook mee. Maar dat zeg ik ook niet van tevoren, dat is niet goed.

I: Waar ligt het dan aan dat mensen door uw behandeling verlichting krijgen of beter worden, wat is het nu precies binnen u, weet u dat?

Zohra: Nou, dat wordt veroorzaakt door de energie die uit een andere dimensie komt, maar die in principe aanwezig is bij die mens en bij mij. Er komt dan een soort resonantie, zo noem ik dat, waardoor het opgewekt wordt bij die ander.

Vr.16 Zien de Meesters de leringen en de genezingen gescheiden of als één geheel?

Zohra: Ik denk dat het in elkaars verlengde ligt. Ik denk dat, uiteindelijk gaat het daar eigenlijk om, dat de mens die werkelijk tot het inzicht komt dat al zijn kracht in hem zelf zit, dat hij ontzettend veel kan doen. Ook aan zijn fysieke gesteldheid. Ik zeg niet dat hij zichzelf plotseling van kanker kan genezen. Alhoewel, er zijn vele wonderbaarlijke dingen waarvan artsen ook niet weten hoe het kan. In elk geval kun je je eigen ellende verbeteren, althans innerlijk. Dus het ligt echt in elkaars verlengde.

I: Als je zegt, het gaat bij de leringen echt om de spirituele of geestelijke groei van de persoon. Dat staat voorop. Dan kan de genezing bij dat pad helpen? Puur als hulpmiddel en niet als doel op zich?

Zohra: Nee, niet als doel op zich, althans bij mij niet hoor. Het gaat om die mens, wat die mens er mee kan, dan moet hij niet doen wat ik zeg, hij moet doen wat hij zelf voelt. Maar ik help hem erbij om hem een wegwijzer te geven. En wil hij die volgen, mooi, wil hij dat niet, dat moet hij zelf weten.

Vr.17 In de bijbel wordt er gesproken over openbaringen (profeten, Mozes), Jezus is Gods zoon. De Meesters brengen hun leringen aan u. De bijbel beroept zich bij de openbaringen op de transcendenten God van Israël, Jezus beroept zich op God de Vader, de transcendenten. Op wie beroepen de Meesters zich?

Zohra: Nee. El Morya betekent de waarheid. Je hebt in Israel een berg die heet El Morya, de waarheid. En waarheid betekent, de waarheid dat het goddelijke in alles aanwezig is, in gradaties van niveau van bewustzijn, in de mens het hoogste, dat is liefde. Dat is gewoon liefde. Liefde en mededogen en bewustzijn dat in jou is. Dat je daarnaar je leven kunt vormen. De God van Israël, daar geloof ik niet zo in. Ik denk dat al die oude profeten gewoon paranormaal waren en Mozes ook en dat die vanuit dat paranormale dat gewoon hebben doorgekregen. Natuurlijk gebaseerd op de cultuurhistorische achtergronden die ze hadden en daardoor waren ze het uitverkoren volk, want dat werd in Israël gegeven. Maar aan Mohammed, ik geloof absoluut zeker dat hij door de engel Gabriël, een energie, de hemelse boodschap doorkreeg om een monotheïstische godsdienst te stichten, vanuit zijn cultuur-historische achtergronden met al de restricties erbij. Geen varkensvlees en zo, dat was uit hygiënische overwegingen want van die varkens werden de mensen vaak ziek. Het is allemaal heel anders te herleiden. Ik geloof wel dat hij absoluut een boodschap heeft gekregen om zo'n godsdienst te stichten. En bij de Hindoes en overal hetzelfde. En die maken er een enorm pantheon van goden en godinnen bij, dat zijn energieën. Dat staat ook in het Handvest. En het boeddhisme vooral in Tibet.

Vr.18 Wat zegt het begrip New Age u?

Zohra: Oh, vreselijk. Dat is geweest, dat is voorbij de New age. Dat is dat boek daar *Wegen en dwaalwegen van de New Age*. Zij interviewen heel wat mensen die zich daarmee bemoeiden. Het was in de jaren tachtig, ja daar hoorde ik ook bij. Ik werd daar ook ondergeschoven, ja. Dat kon niet anders.

I: Dat deden dus buitenstaanders, die zeiden Zohra hoort daar ook bij?

Zohra: Ik heb mij nooit zo genoemd. Kranenborg heeft mij onder het spiritisme gestopt. Dat vond ik niet zo leuk. Dat boek heet Spiritisme. Heb je dat boek gezien?

I: Ja, het artikel over u in dat boekje.

Zohra: Ja, dat artikel. Ze moeten een referentiekader hebben en dat hebben ze alleen vanuit hun achtergronden. Terecht. Ik kan ook niet een referentiekader hebben vanuit een bewustzijnsachtergrond die ik niet heb. Ik heb altijd een hekel aan dat soort woorden gehad. Ik houd niet van hokjes.

I: Dit is het einde van het interview. Mag ik u heel hartelijk bedanken voor de grote hoeveelheid informatie en uw openheid? Het was niet alleen informatief maar ook uiterst leerzaam voor mij.

Interview 14 september 2005

Dit interview deel ik op in twee delen.

Het eerste deel gaat over de beschrijving van de spirituele stroming zoals die zich heeft ontwikkeld vanaf 1975 tot heden. In het tweede deel wil ik het een en ander weten over de mate waarin de leringen individuele deelnemers en de omgeving hebben beïnvloed en anderzijds de invloed van de omgeving op de ontwikkeling van de leringen.

I Beschrijving

Vr.1 Uit uw artikel blijkt dat Zohra in 1975 de opdracht ontving om een nieuwe onafhankelijke spirituele stroming te vormen. Of zoals u het zegt “Het zou een innerlijk religieuze, spiritueel en maatschappelijk geïntegreerde stroming zijn.” (Communicatie, nr. 106, p 4). Hoe definieert u achtereenvolgens religieus, spiritueel en maatschappelijk?

G: Het citaat is van Zohra. Voor alle duidelijkheid.

Religieus, dat zie ik als een innerlijke beleving. ‘Religare’ is het herverbinden. Het religieuze is het ingaan naar het diepe Goddelijke dat we allemaal in ons hebben, maar dat versluierd is. Het religieuze en religie zijn erop gericht daar weer bewust contact mee te krijgen en daarop een beleving te hebben. De innerlijke Godsbeleving. Dat is voor mij het religieuze.

I: Dan, wat is *spiritueel* voor u?

G: Het spirituele is voor mij, maar dat is heel erg subjectief, het werken met de spirit, de Geest, het liefdesaspect. Het werken in de maatschappij, het werken wat je doet vanuit innerlijke beleving. Je kunt werken vanuit de emoties. Daarnaast kun je ook met verstand werken of je kunt uit gevoel werken. Voor mij is het spirituele een eenheid, een holistisch één. Dus wat voor werk je ook doet, dat doe je vanuit die innerlijk-ke Godsbeleving, maar dat doe je ook in de praktijk.

I: Het religieuze is innerlijk en het spirituele vanuit het innerlijk naar buiten toe. Wat je dan aan handelingen doet?

G: Ja, wat je doet.

I: Die handelingen zijn dan, zeg maar, gestuurd door het religieuze?

G: Inderdaad. Zo kun je het zien.

I: Dan nu, hoe definieert u *maatschappelijk*?

G: Dat is dan de uitwerking, het effect op. Als je weet hebt van een eerste grote bewustzijn, dat is waar je een onderdeel van bent. Dat hoort bij het religieuze en spirituele. Als je ook weet hebt van een continuerend bewustzijn, want daar ga je

vanuit binnen het spirituele, reïncarnatie denken is dat. En als je er bovendien vanuit gaat dat ieder mens op weg is om een bewustzijnsontwikkeling door te maken in zijn of haar aardse bestaan nu. Dan is alles wat de mensen tegenkomen aan moeilijkheden in hun leven, in wat voor vorm dan ook, een leerproces om dichterbij hun zieleopdracht en bij hun innerlijk genezingspunt te komen.

Al het werk wat je doet binnen de maatschappij, hetzij onderwijs, hetzij chemie, dat maakt niet uit, maar dat je dat doet vanuit een dieper bewustzijn. Dus dat daardoor de maatschappij ook een effect leert kennen van het diepere in ons mens. Nu is de maatschappij gericht op persoonlijk belang of macht enzovoort. Vooral het ik-bewustzijn wordt versterkt voor de mens op dat moment. Hoe de ander er dan bij hangt dat is even secundair.

I: Het ego staat centraal?

G: Precies. Maar als je er vanuit gaat dat iedereen eigenlijk dezelfde weg gaat en op verschillende punten in zijn ontwikkeling zit, kun je het anders noemen.

I: De samenhang van het religieuze en maatschappelijke snap ik. Maar nu spiritueel en maatschappelijk.

G: Nou, als je zo in het leven staat, dan werk je ook anders.

I: Het spirituele komt als het ware voort uit het religieuze. Handelen vanuit dat religieuze is dan spiritueel handelen.

G: Maar bij het maatschappelijke kijk je naar het effect van je handelen. Dat kan op ieder terrein in de maatschappij liggen. Religieus, spiritueel en maatschappelijk is voor mij een soort drietrapsraket.

Een voorbeeld dat deze week op tv zag. Er waren een Engelse ex-minister en een Duitse ex-minister. Die vertelden over de geheime diensten met name in Amerika, in relatie met 11 september. Globaal waren de geheime diensten op de hoogte van wat er ging gebeuren. Ze werkten eerder stimulerend dan tegenhoudend. Dit kwam voort uit hun manier van denken, het machtsdenken. Dat denken is gericht op het ego. Bewust of onbewust stimuleer je dan dit soort escalaties. Als je dat vanuit een ander bewustzijn doet, dus het weten van een groter geheel, dan zul je wellicht anders reageren dan als je in machtsposities zit. Dus komt dat ten goede aan het hele grote bewustzijn.

I: Mag ik het zo samenvatten. Vanuit het diepste in de mens komt de handeling voort die op zich het effect sorteert dat de ander stimuleert in zijn of haar leerproces.

G: Maar dan wel bewust. Want religie kan ook, dat is dan ook de hele geestelijke ontwikkeling door de eeuwen heen, dat de mens op zich steeds bewuster wordt van alles en ook steeds meer eigen verantwoordelijkheid durft te nemen. Dat groeit ook steeds verder. Ik denk dat nu, na de grote ontwikkeling op het mentale gebied en de ontwikkeling op het gevoelsgebied, dat diepere gebied van het religieuze komt. Dus de integratie van het religieuze door het spirituele in het maatschappelijke.

Vr.2 Wat betekent *innerlijk* religieus?

G: Dat je God niet in een plaatje plaatst, maar dat God een deel in jezelf is.

Als je nu doorgaat met de manier waarop wij in het leven staan en het dóen wat wij in ons dagelijks leven doen, dan zijn wij scheppers in onze eigen realiteit. Vanuit welk aspect wij dat doen, als wij dat vanuit het Goddelijke stuk in ons zelf doen, dan zijn wij mede-scheppers, als handen en voeten van het grote geheel. Maar je kunt het ook vanuit een heel ander aspect doen. Dan heeft het alles te maken met het ego-belang, bijvoorbeeld Hitler heeft het zo op zijn manier geïnterpreteerd en uitgewerkt. De grotere, positieve wereldleiders doen het voor het grote geheel.

Het is dus een innerlijk iets, dat je ervan uitgaat dat het Goddelijke in ieder mens zit, niemand uitgezonderd.

Vr.3 Is het zinvol een onderscheiding te maken naar het spirituele en het helende? Zo ja, zo nee. Waarom?

I: In jullie vereniging zit een hele aparte groep genezers, die zich baseren op Zohra's leringen. Dat bedoel ik dan met het helende. Maar is het zinvol om een onderscheid in te maken?

G: Nou kijk, het spiritueel genezen, om het zo te noemen, dat is voor het bewustzijn. Het bewustzijn staat centraal, in mijn begrip dan. Niet alleen het continuerend bewustzijn van meerdere levens, maar ook het bewustzijn van één leven. Dat is centraal. Want als het lichaam op is dan gaat het bewustzijn door. Met spirituele genezing richt je je op een heelwording in het bewustzijn.

I: Ja maar, wat is er dan mis aan dat bewustzijn? Waarom moet het heel worden?

G: Wat er mis aan is? Er hoeft niet zozeer iets mis aan te zijn, alswel dat het kan leren. Dat het kan leren om te gaan met veelal onverwerkte emoties. Iedereen heeft in een x-ander leven dingen gedaan, die je dank zij het geheugen niet meer weet. Op zich is daar ook geen goed en kwaad. Het is alleen de ervaring van wat er in een ander leven gebeurd is en in die zin behoeft dat ook geen schuld- en boete-idee. Wel als een ervarings-idee, waardoor steeds dieper het innerlijk licht kan integreren. En dat is niet het mentale begrip. Dat is het moeilijke omdat heel veel, zeker in de reguliere wetenschappen, iets mentaal begrepen moet worden en vertaald wordt en geïnterpreteerd wordt. Als je met het spirituele bezig bent, heb je ook een gevoelsweten, weten op gevoelsniveau.

I: Daar kan de wetenschap niet mee omgaan

G: Nee daar kan die niet mee omgaan. Die zegt dat het subjectief is. Maar ja, tegelijkertijd, Ghandi heeft het zo mooi gezegd, de reguliere wetenschap is per definitie tijdelijk, dat verandert continu. Maar de ultieme wetenschap verandert nooit, die is nog hetzelfde als in de tijd van de Veda's. Dat innerlijk weten waar het gevoelsweten toe behoort, bestaat uit diverse lagen zoals het gevoelsweten, het mentale weten, het emotionele weten, het fysieke weten. Dat zijn allemaal verschillende gradaties van niveaus.

Nu de genezing dan. Daar heb je ook gradaties, diep doorwerkende energiegolven, als ik het zo mag vertalen. De hoogste golf, de geestesenergie, de adem, het innerlijk licht, is allemaal heel fijne energie die door de grovere energie kan heendringen. Het fysieke is het meest grove, de stoffelijke energie en dat fysieke is ook het eindproduct van de verdichtingen van de energie. Emoties zijn wat fijner, maar je kunt ze wel voelen, bijvoorbeeld als je in een kamer komt waar net een knallende ruzie is geweest, dan kun je dat voelen. Mentale energie is daar in de Hiërarchie een fijnere energie maar dat kan zich ook opbouwen. Je merkt bijvoorbeeld dat sommige mensen een muur om zich heen hebben gebouwd van hun denktrant. Deze denktrant is ook een energie die zich helemaal verklonterd heeft, als je dat als helderziende zou zien. Met de gevoelsenergie kan daar doorheen gedrongen worden en met spiritueel genezen kan dan, dat hangt van de genezer af natuurlijk, en ook van degene waar je mee werkt, de eigen en alom aanwezige spirituele energie door die lagen heendringen naar het fysieke. En dat betekent dan, als er ergens wat geklonterd is en er komt lichtere, fijnere energie bij dan begint het te bewegen. Dan zie je ook dat er veel emoties loskomen of dat er heel heftige schrikreacties komen. Nou, dat is dus een gevolg van die energetische indaling.

I: Dan ben je duidelijk bezig met het helen?

G: Tenminste, als de persoonlijkheid in je daarmee iets doet. Je hebt een vrije wil en je kunt ook zeggen dat je er geen zin in hebt. Dan heb je wel het resultaat dat het zich verstevigt. Kennelijk is er iets anders in het bewustzijn van de patiënt dat wil dat er aan gewerkt wordt, anders rommelt het niet. Als de persoonlijkheid er dan niet aan wil werken, uitgaande dat je nog steeds je schepper bent, waar we het eerder over hadden, dan schep je dus je eigen fysieke conditie. En met spiritueel genezen probeer je er achter te komen, wat die bepaalde ziekte, die bepaalde kwaal jou te zeggen heeft. Probeer je er achter te komen wat er aan leerproces nog aanwezig is. En dan kun je daarmee aan het werk gaan en dan stimuleer je dus eigenlijk je eigen creatieve, scheppende energie, zodat dat stuk wat uiteindelijk in het fysieke gestold is, zal ik maar zeggen, losgeweekt wordt.

I: Bij mijn vraag ging ik uit van het verschil tussen het spirituele en het helende. Maar moet ik mijn vraag misschien aanpassen naar het verschil tussen het religieuze en het helende? Mag ik het, voor mijn begrip, zo samenvatten. Als je helend te werk gaat en je staat daar voor open dan is het helende een voorwaarde om de persoonlijkheid, die aan het materiële, helemaal aan het ego, gebonden is, te laten in zien: Je moet verbinding maken via de ziel naar de geest.

G: Ja en nee. Het hangt er helemaal van af. Het is zo complex, want voor de één geldt het wel en voor het ander geldt het niet en dat heeft ook te maken met wat heeft de persoon te leren of moeten aannemen.

Het hangt ook van de integratie van het bewustzijn af. Iemand die tien levens achter de rug heeft, staat er anders in dan iemand die honderd levens of meer achter de rug heeft. Dat is geestelijke leeftijd. Bij sommigen kan het helemaal onbewust gaan, bij kinderen kan het onbewust gaan. Dat is heel verschillend. Daar kan ik geen eensluitend antwoord op geven.

I: Nog iets anders, het religieuze. Stel, ik werk daar nu aan, ik wil die verbinding met God, Geest of Godsvonk krijgen. Als ik dat wil, is dan het helende een voorwaarde om dat pad te gaan of kan ik het religieuze en helende strikt gescheiden houden?

G: Nee, geen voorwaarde. Je kunt het gescheiden houden. Al heeft het genezende natuurlijk wel effect op de Geest.

I: Ik dacht, ze zijn aan elkaar verbonden en het ene is voorwaarde voor het andere. Maar in uw redenering hoeft dat helemaal niet. Het helende kan je helpen bij het religieuze maar het is geen voorwaarde om in het religieuze verder te gaan.

G: Voorwaarden zijn aardse zaken. Maar daarboven hebben ze andere voorwaarden, zoals ik het begrijp en dat is heel lastig. Het is meer een kwestie van de levenshouding.

Vr.4 U geeft de beschrijving van de groepering anno nu, terugkijkend over een periode van 30 jaar. Hoe verhouden zich in de loop van die 30 jaar het spirituele (zoals u het begrip definieert) en het helende (zoals u het begrip definieert) binnen de groepering tot elkaar?

G: Als je het puur zakelijk beziet dan is het hele begin religieus geweest met meditatiebijeenkomsten met een eigen kader en een eigen uitwisseling. Later, na 1978, is het genezende aspect aangegeven. Toen werd aangegeven, als je wilt kun je ook een eigen genezingspraktijk beginnen. De mensen komen van zelf. Zo is dat gegaan en inderdaad was het ook zo. Door mond op mond reclame kwamen er steeds meer mensen. Toen lag de nadruk van de activiteiten heel veel op het genezen. Maar het genezen is altijd geweest vanuit het spirituele bewustzijn. Het was niet zo van hoera ik ben beter, fysiek beter. Nee, het innerlijk werd ook echt meegenomen, het religieuze.

I: Ik begrijp het. Het helende of genezende wordt vanuit een bepaalde visie gebruikt. Overigens, wat gebruikt u: helende of genezende?

G: Ik gebruik het door elkaar.

I: Ik houd verder aan *helen*. Maar steeds wel vanuit de visie van Zohra.

G: Visie is voor mij te wetenschappelijk Het gaat echt om het doen, doen vanuit het spiritueel zijn. We leven nu in de tijd van het bewuste, want als je het doet vanuit het bewuste, dan kies je er ook voor om één te zijn met het hogere Godsbesef en dat is niet jouw kracht. Dat is nu even een verschil. Niet alle mensen zijn paranormaal of magnetisch maar als ze het zijn dan zijn het hun krachten.

I: Als je nu dat laatste decennium bekijkt, hoe ligt de verhouding dan?

G: Zohra heeft heel veel aandacht gegeven aan het emotionele genezingsaspect. Heel veel training op psychologisch en medisch gebied. Aan het religieuze is ook een periode aandacht besteed met allemaal wetenschappelijke, technische toestanden.

Maar het totale, de gemene deler is toch wel aan de ene kant het religieuze godsbeeld en daarna veel esoterische kennis.

I: Maar beiden zitten erin, het wil wel eens zo zijn dat de ene periode wel eens wat meer het accent ligt op het helende dan weer op het religieuze. Als u nu echt anno nu neemt en waar we nu zitten, dit jaar?

G: Zohra is nu niet echt veel naar buiten tredend maar in de toekomst zal het mystiek religieuze, het gnostische om die term te gebruiken, naar voren komen. Het genezende, helende daar is genoeg over gezegd, daar is genoeg materiaal van aanwezig.

Vr.5 “De leer van de werkingen van de innerlijke energieën is ons op verschillende niveaus aangereikt”, een citaat uit uw artikel in *Communicatie*. Kunt u ‘innerlijke energieën’ voor mij als buitenstaander verduidelijken?

G: In het begin lag de nadruk meer op het fysiek genezen en niet op het emotionele. Naarmate het verder gaat wordt de nadruk steeds meer gelegd op de innerlijke eenwording van eigen genezende kracht, de eigen zelfheling. Dat is duidelijk een andere pool. Zo is het steeds verder gegaan. Als je het boekje *Omgaan met intimidaties* leest dan wordt er duidelijk aangegeven wat het in mij is dat ik geïntimideerd word. Eerst was het zo hoe kun je met intimidatie omgaan. Nu is het een stap verder om zonder schuldgevoel, zonder jezelf iets kwalijk te nemen, uit te gaan van: Wat me ook gebeurd is, dat heeft iets met mij te maken.

Vr.6 Ik houd de verdeling naar periodes aan zoals u die aangeeft in *Communicatie* 106. De aanloopfase in de zeventiger jaren. Wat betekenen de leringen in die fase aan praktische uitwerking voor: persoon, menselijke interactie en verschillende facetten in de maatschappij? Welke activiteiten en organisaties ontstaan dan?

G: In de aanloopfase was er nog geen organisatie. Er was gewoon onderling contact enzovoort. Eind jaren '70 heb ik mij bij Zohra aangesloten. Ik was er om de activiteiten te organiseren omdat de groei naar de hulpvraag steeds groter werd door een artikel in *Privé*. Dat weekblad had een artikel gepubliceerd over een bekende tv-ster die door Zohra geholpen was. Dit artikel leverde duizenden hulpvragen op van 'help mij, help mij'. Toen was er de noodzaak om een groter iets te hebben. Zohra had ondertussen een aantal mensen opgeleid die bepaalde genezershandelingen konden geven. Uit die noodzaak is toen het centrum de 'Open Lotus' geboren. Daar waren ook een aantal genezers bezig met cursus geven. In die tijd is ook een eigen uitgeverij opgericht en zijn er boeken uitgegeven. Dat is allemaal eind jaren '70, begin jaren '80.

I: De 'Open Lotus' richt zich die specifiek op het helende aspect?

G: Niet specifiek, maar wel voor een groot deel. Er was ook het religieuze. Toen is ook de Tempeldienst in het leven geroepen. Het religieuze heeft toen vorm gekregen

in een ritueel. Hoe met z'n allen om te gaan met de meditatie, de inwijding, de beleving. Een soort Nieuwe Tijds kerkdienst zou je kunnen zeggen.

I: De Tempeldienst staat die naast de stichting van de 'Open Lotus'?

G: Ja. Die staat ernaast. Later is dat een eigen stichting geworden: de 'Orde voor universele eenheid'. Een eigen juridisch lichaam. Dat is net als bij de antroposofen. Je hebt daar een Christengemeenschap en de Antroposofie, allemaal door Rudolf Steiner opgezet.

I: Zijn de mensen lid van de Tempeldienst?

G: Je kunt er geen lid van worden. Het is een stichting met eigen bestuur en iemand wil er aan meedoen of niet aan meedoen. Bij een vereniging daar heb je leden.

I: Moet je contributie betalen ?

G: Nee, er is een vrijwillige bijdrage.

I: En als je zegt: ik heb het gehad, ga ja dan gewoon weg? Niets van ik bind me, niets van ik teken iets, niets over een opzegtermijn? Dat is een grote basis van vrijwilligheid.

G: Dit is een van Zohra's grote items: geen macht, geen gezag. Iedereen is voor zichzelf verantwoordelijk. Iedereen kan voorganger worden in de Tempeldienst, op voorwaarde dat hij/zij zich verdiept in de materie. Je moet wel weten waarover je het hebt. Het is een innerlijke beleving en die moet je kunnen overdragen.

Zohra heeft het heel lang gedaan, maar ze is ermee opgehouden. Haar overleden man René is heel lang voorganger geweest met andere mensen. Totdat er een nieuwe groep kwam. Er was een soort roulatiesysteem. Soms deed je het drie keer achter elkaar en dan een ander weer drie keer. Soms was het één keer.

I: Duidelijk vanuit het oogpunt dat mensen niet met macht worden bekleed of zich dat toeëigenen?

G: Ook de gelijkwaardigheid.

Vr.7 Hoeveel mensen waren er in de zeventiger jaren bij de activiteiten en organisaties betrokken, zowel actief als passief?

G: Werkers of?

I: Zowel actief als passief. Mensen die intensief er mee bezig waren en meer op afstand. Ook met de uitgeverij.

G: Duizenden.

I: Door het hele land. Ook in België?

G: Ja, Zohra's man was Belg.

I: Vandaar.

Vr. 8 De tachtiger jaren. Welke activiteiten en organisaties uit de zeventiger jaren worden voortgezet en welke ontstaan in de tachtiger jaren? Ik denk hierbij onder andere aan 'De Open Lotus', de 'Orde voor Universele Eenheid' met zijn rituelen en 'Psychosofie'.

G: Het blad *Communicatie* is toen geboren. Er waren cursusactiviteiten en opleidingen voor genezing. En dan was er het gigantisch aantal lezingen dat Zohra gehouden heeft. Dat is natuurlijk de basis van alles geweest. In die lezingen is een kleine verandering geweest. Eerst gaf Zohra lezingen vooral voor een breed publiek. Je moet je afstemmen op het vragenstellen. Dat is vrij eenvoudig aan de ene kant en toch heeft dat tegelijkertijd een diepe mystiek gebracht. En later heeft ze, verder in de jaren '80, voor een kleiner publiek lezingen gegeven, zeg maar leringsbijeenkomsten. Dat is voor specifieke doelgroepen geweest. Het collectieve bewustzijn groeit ook natuurlijk. Je ziet dat pas als je gaat vergelijken wat er in de loop van de jaren '70 gegeven is met dat wat in de jaren '80 is gegeven. Dat wat er wordt gebracht, verandert. Er komt veel meer diepgang. Onderwerpen veranderen. Dat er veel meer gebracht wordt naar de eigen spontaniteit. Globaal gezegd.

I: De mensen voor de 'Open Lotus' kwamen die ook aan bod?

G: Ja, ja. Zohra heeft heel veel zogenaamde genezingsbijeenkomsten gegeven waar mensen kwamen met wat voor een ziekte dan ook, of wat voor een problematiek dan ook. Zij heeft daar ook een tijdlang genezingsbijeenkomsten gehouden waar de mensen behandelingen kregen. Voor iedereen die dat wilde natuurlijk. Dat is altijd een groot aandachtsveld geweest. Grote lezingen van zo'n vijfhonderd tot zevenhonderd mensen. Ook kleinere hoor. Altijd kwamen daar de diepste tragedies naar voren en de vragen daarover.

I: Het religieuze dan?

G: Dat is altijd gebleven.

I: Met avonden waar Zohra mensen toesprak?

G: Ze heeft naar mijn idee dit stuk geïntegreerd. Er was altijd een meditatie. Een meditatie, daar gebeurt een religieuze beleving, voor wie daarvoor openstaat. En toestaat voor zichzelf. Maar de energie stroomt. In die zin is dat religieuze, het spirituele en het maatschappelijke ook een stuk integratie geworden in één persoon. Waar de wetenschap het in mootjes hakt, is het energetisch gezien één geheel. Omdat het zo groot is, kun je het vergelijken met een diamant met verschillende facetten. Soms valt het licht op het éne facet, soms op het andere. Het blijft die ene diamant. Zo is dit ook eigenlijk. Het blijft één geheel. Dat voel je ook op die avonden.

I: Begrijp ik het goed dat op zo'n avond het helen aan de orde kan komen, maar evengoed het religieuze en de doorgevingen?

G: En de wereldpolitiek. Alles komt aan de orde. Een maatschappelijke discussie over euthanasie, over wel of geen orgaandonatie, of de oorlogen die er aan de gang waren. Alles. En dan: ik heb zo'n maagpijn. Wat heeft die maagpijn mij nou te zeggen. Alles, alles kwam aan bod.

I: Hoe kondigde je zo'n bijeenkomst aan?

H: Of die werd georganiseerd door bepaalde groeperingen. Bijvoorbeeld in Den Haag was in een spiritueel centrum een stiltepunt. Die mensen, die organiseren zo'n avond. Die plaatsen dat in een blaadje of in een krant als aankondiging. Of de aankondiging werd in het blad *Communicatie* geplaatst. Er was ook mond-op-mond reclame .

De bijeenkomsten werden als spirituele bijeenkomsten aangekondigd. Het was maar net wie er in de zaal zaten welk onderwerp aan de orde kwam. Er zijn lezingen geweest waar veel feministen in de zaal zaten. Waar erg veel vragen waren naar het vrouwelijk aangezicht van God. Hoe zit dat dan? Hoe staat het ten opzichte van het mannelijke? Wat gebeurt dan?

I: Ik ben gewend voor dat onderwerp komt die spreker. Die avond wordt belegd voor dat onderwerp.

G: Ja, dat is ook wel gepoogd met titels van lezingen. Dan gaan we het daarover hebben. Maar als iemand weet heeft van Zohra, die weet van haar mogelijkheden en die heeft net een kind verloren, die komt alleen maar voor dat ene doel, om daar over te praten. Die komt alleen voor Zohra, met grote bijeenkomsten dan. Als je die leringbijeenkomsten hebt, dan is het andersom. Grote bijeenkomsten en leringsbijeenkomsten waren verschillend.

I: In uw verhaal staat dat de 'Open Lotus' begin jaren '80 werd opgericht. En de 'Orde voor Universele Eenheid' met zijn inwijdingsschool en zijn ritueel, ontstaat die ook in die tijd?

G: Ja.

I: Komt dan de stichting Psychosofie naar voren toe?

G: Ja. De 'Open Lotus' is, als je naar het begrip kijkt, het openen van het bewustzijn. Psychosofie is een zuivering van het onderbewustzijn. Psychosofia is de integratie van het eigen licht en van eigen wijsheid door de zuivering in de persoonlijkheid. Dus drie stappen.

I: Als je éénmaal die persoonlijkheid gezuiverd hebt dan ben je in staat om die verbinding te krijgen, via de ziel, naar de Geest ofwel het goddelijke?

G: Nee, de verbinding is er altijd. Alleen nu wordt de verbinding zuiverder. Net als je water door een pijp laat gaan dan kan er allemaal vuil in die pijp zitten. Dus het water is troebel. Als het water veel stroomt dan wordt het helder. Dan kan het wat breder worden.

I: Psychosofie is dat een vereniging? Of een stichting?

G: Psychosofie is een stichting geweest. Psychosofie is overgegaan in Psychosofia.

Vr.9 Hoeveel mensen waren er in de tachtiger jaren bij de activiteiten en organisaties betrokken, zowel actief als passief?

G: Wel in de tienduizenden. Want in die tijd zijn ook veel mensen van het eerste uur eigen werkzaamheden begonnen. Die hadden zoveel geleerd dat ze een eigen stichting begonnen. Dan komt het meer los van Zohra. Net zoals de stichting van genezers die een eigen opleiding beginnen. Dat is een eigen lichaam geworden met een eigen uitstraling. Zo zijn er heel veel mensen vanuit Psychosofia een eigen centrum begonnen. Die hebben ook een eigen bereik. Allemaal geïnspireerd door de leringen van Zohra. En daar ook voor uitkomen en ermee verder willen. Het gras groeit steeds door.

Vr.10 De negentiger jaren en volgende. Welke activiteiten en organisaties uit de zeventiger en tachtiger jaren worden voortgezet en welke ontstaan in de negentiger jaren? Ik denk hierbij o.a. aan 'Psychosofia' en de 'Opleiding Spiritueel Genezerschap'.

G: De 'Opleiding Spiritueel Genezerschap' heeft zich verder ontwikkeld naar een erkende hbo-opleiding. In het begin waren dat losse cursussen. Daarnaast zijn er ook nog mensen die de opleiding niet doen via de officiële hbo maar gewoon als huisvrouw. Zij willen het spiritueel genezen toepassen in hun eigen omgeving.

I: Waar zit de hbo-opleiding? Is de opleiding voltijd of deeltijd?

G: In Zwammerdam. Ja, de opleiding gaat over een paar jaar en is in deeltijd.

I: En Psychosofie, zat die meer in het religieuze?

G: Nee. Psychosofie is echt een zuivering van het onderbewuste en doordat je het zuivert, ben je genezend bezig. Dat werkt door op het lichaam. De energie werkt verder door.

I: Psychosofie van de jaren '80 gaat op in Psychosofia. En de Orde voor Universele Eenheid, hoe gaat het daar verder mee in de jaren '90?

G: Niet zoveel verschil. Het gaat gewoon door met Tempelvieringen en meditatie-bijeenkomsten.

I: Is dat in één plaats?

G: In verschillende plaatsen. Op het ogenblik staat het op een laag pitje. Er zijn wel hier en daar mensen die het toepassen. Maar echte Tempelvieringen zijn er op dit moment niet.

Vr.11 Hoeveel mensen waren er in de negentiger jaren bij de activiteiten en organisaties betrokken? Zowel actief als passief?

G: Op het moment dat Zohra actief is, denk ik, dat het in de duizenden loopt. Het is minder geworden. Omdat ze door ziekte van haar man veel minder naar buiten getreden is. En ook vond zij dat zij op dit gebied toch wel genoeg gegeven had. Dat nu anderen dat stuk kunnen overnemen. Zij heeft zich meer gericht op kleinere groepen. Maar ze is ook minder actief geweest in het doen van lezingen. Een tijd heeft het ook stil gelegen.

I.: Als Zohra niet meer in beeld is, gaat het op een laag pitje, zo interpreteer ik jouw woorden. Maar Zohra wil dat het zich uitzaait. Dan zou het door moeten gaan Dan is het toch niet interessant of Zohra er wel of niet aan deelneemt?

G: Het gaat door.

Ik richt me even op Zohra's activiteiten. Ik heb geen zicht op al die andere activiteiten die nog in de jaren '80 waren begonnen, dat groeit nog steeds door. Dat zijn mensen die ook 500 mensen op een bijeenkomst krijgen. Steeds meer mensen hebben een eigen praktijk, beginnen een eigen centrum.

I: De verbinding is dan steeds vanuit die leringen van Psychosofia, dat ze hun eigen praktijk opzetten?

G: Ja.

I: Ik heb van Zohra begrepen: de leringen die geef ik aan de mensen, het is aan de mensen zelf om te kijken wat ze er mee doen of niet. Maar zit daar dan niet het gevaar in dat jij het interpreteert op manier A, ik interpreteer het op manier B en een ander op manier C. Het gaat uitwaaiëren en op een gegeven moment vraag je je af: wat is nou de lering van Zohra?

G: Dat is ook een heel legitieme vraag. Het is ook realiteit. Daarom hamert zij erop dat haar materiaal oorspronkelijk blijft, dat het niet veranderd wordt. Dat het ook gepubliceerd wordt en iedereen kan er vervolgens mee doen wat hij wil. Met het uitgeven van de boeken is Jan nu mee bezig, ik lever er ook mijn aandeel in, met het verzamelen van het materiaal. Die boeken zijn echt, origineel materiaal. Dat is voor iedereen toegankelijk. Er zullen steeds nieuwe boeken komen. Er is zo gigantisch veel materiaal dat nog niet uitgegeven is en hoe Jantje en Pietje dat interpreteert, dat blijft een eigen keuze. Maar het originele materiaal is aanwezig.

I: De bron is er en blijft. Alleen hoe je het interpreteert, moet je zelf zien. Maar jullie hebben niet een bepaalde groep die zegt het moet dié interpretatie zijn?

G: Nu nog niet. Ik weet niet hoe het met de jaren zal gaan. Dan heb je weer het macht/gezag.

Nu is het zo, dat iedereen zijn eigen interpretatie heeft met zijn eigen bewustzijnsniveau en daar is hij of zij vrij in, want je blijft uitgaan van bewustzijnsontwikkelingen. Als iemand er voor kiest in het negatieve te gaan in een bepaald leven met weet ik wat, dan is het zijn vrijheid dat de te doen, er op die manier mee bezig te zijn. Het gebeurt dat mensen het materiaal even anders horen en er dan hun eigen sticker opplakken. Dat kun je niet voorkomen.

I: In feite kies je er dan voor dat iedereen in vrijheid zijn eigen interpretatie geeft. Het gaat helemaal niet om een eenheidslering of een centrale...

G: Nee, daar gaat het niet om. Het gaat altijd om bewustzijn.

I: Het gaat puur om één persoon zijn bewustzijn?

G: Nee. Ja, diegene aan wie het betreft dan.

I: Ja, dat bedoel ik.

G: Maar daarmee gaat het ook om het collectieve bewustzijn. Alles wat uit de Hiërarchie komt, is puur onpersoonlijk gericht. Hier gaat het nou om, wat haalt de persoon er nu zelf uit. Dat is het leerproces. Je bent op aarde om te leren. Niet dat je zegt: ik neem het van anderen over, maar het is *mijn* leerproces. En volgend jaar kan het weer anders zijn. Over tien jaar kan het zijn dat iemand dan een mix heeft van Psychosofia en de leringen van Zohra of dat iemand zich er tegen afzet. Dat is de innerlijke vrijheid, de innerlijke weg die iemand kiest.

II Wisselwerking met de omgeving

Vr.12 Kunt u voorbeelden geven hoe iemands leven door de leringen blijvend is veranderd? Zowel in haar of zijn denken als doen?

G: Er zijn 'tig' mensen, die door hun ziekte en daarna genezing een heel ander beeld gekregen hebben. Nog een voorbeeld. Mensen krijgen een andere kijk op ziekte van hun kind of het verlies van dierbaren. Door de inzichten, aangereikt door Psychosofia, krijgen ze een heel ander mensbeeld, een ander Godsbeeld en ook een andere innerlijke houding ten opzichte van datgene wat er gebeurt. Die inzichten zijn altijd een emotioneel raken geweest.

Door die ervaringen is het hele leven op zijn kop gezet, van altijd het najagen van carrière, het ego-bevestigend bezig zijn, tot de diepere zin van het leven en daardoor een andere voeding geven.

I: Maar hebt u dan mensen ontmoet die dat duidelijk aangaven, dat ze door de leringen van Zohra helemaal veranderd zijn?

G: Oh ja, zeker. Ontelbare.

I: Ligt bij u het startpunt elke keer in het emotionele raken? Of meestal?

G: Nou, dat is wel vaak de motivatie van ons mensen. Als iets je emotioneel raakt dan zit daar een motivatie. Er moet iets gebeuren, waardoor iemand wakker wordt of alert wordt of besluiten gaat nemen. Als het allemaal doorkabbelt, kabbelt het door. Er is ergens een omslagpunt.

I: Het zit meestal niet in het cognitieve?

G: Nee. Dat is meestal niet zo.

Vr.13 Om het gestelde doel van de vorige vraag te bereiken zul je wat moeten doen, een bepaalde methode of levenswijze moeten volgen. Wat is die levenswijze? Hoe passen de ‘drie sleutels’ en de ‘zeven kernkwaliteiten’ in deze levenswijze?

G: De sleutels en kernkwaliteiten zijn hulpmiddelen. Ik denk dat het zo verschrikkelijk persoonsgebonden is. Niet iedereen heeft als doel in zijn leven zijn persoonlijkheid in verbinding te brengen met Geest. Voordat je incarneert, heb je je eigen pakketje, laten we ervan uitgaan dat dat zo is, een hypothese. Maar stel, dat je iemand hebt die het doel in zich heeft de beste voetballer van de wereld te worden. Dan zal in de korte periode van zijn of haar leven, daar alles op gericht zijn en de rest is dan een vervolg daarop. Een ander wil het mooiste boek schrijven en weer een ander het prachtigste schilderij maken. Waar kiest iemand voor en waar wil hij mee verder gaan.

I: Maar als je nou wel gegrepen wordt, n.l. het zuiveren van jezelf?

G: Ja, als dat je doel is, ja.

I: Als je de beste voetballer wilt worden dan moet je je te pletter trainen.

G: Ja, maar je moet ook een bepaalde houding hebben.

I: Je moet ook talent hebben om een groot voetballer te worden. Maar het contact met Geest, als je er voor gaat, als je er voor kiest, moet je dan een bepaalde levenswijze volgen om dat te bereiken?

G: Ik denk het wel. Je zult je in ieder geval afvragen, zonder er nu dwangmatig in te verdwalen, waarom gebeurt mij wat mij gebeurt? Waarom heb ik zo'n interesse in dat of dat onderwerp. Je bent bewust, je leeft bewuster. Je deint niet helemaal mee met de mensen, je gaat op zoek naar het waarom. Je kijkt erachter. Dan kun je dat naar jezelf relateren. Op een gegeven moment kun je het ook breder zien naar familie. Waarom ben ik in die familie geïncarneerd? Of waarom komen die en die zaken terug in mijn leefwereld? Je kunt het nog groter maken, bijvoorbeeld naar een land. Waarom zijn we blank en hebben we die en die ziektes. Zo kun je, naarmate je eigen bewustzijn daarop gericht is, de consequenties trekken. Als ik dat weet, dan, en ik weet van die energetische werking, zal ik ook mijn gedachten anders richten. Dan zal ik niet zo gauw oordelend denken. Dat denken in ieder geval niet stimuleren in mezelf, dat oordelende denken. En ruimte geven aan andersdenkenden.

I: Dan zie je het meer in dat vlak, dus van overdenken en kijken wat je zelf doet . Oké. Maar nu op een andere manier gezien. Ik kijk nu even naar een kloosterling, die wilde eigenlijk leven in God, God navolgen. Hij ging dan uit de wereld en ging ascetisch leven. Want die levenswijze, dat ascetische, bracht hem tot zijn doel namelijk het navolgen van het leven van Jezus. Je had duidelijk een doel en een levenswijze. Nu vertaald naar termen van Psychosofia.

G: Voor mij zijn dat uiterlijke dingen, het ascetisme. Waar het bij Psychosofia om gaat, is het innerlijke. Het innerlijke van hoe. Hoe doe ik het. Niet *wat*, maar *hoe* doe ik het. Vanuit welke houding. Is het voor mijn egobevestiging of is het voor iets anders dat ik graag voor mezelf gezien wil hebben? De kloosterling wilde God dienen, leven in God. Hij dacht door een bepaald leven te leiden God te bereiken. Dus: hoe kom ik bij God? Nu wordt het vanuit Psychosofia anders gesteld. Je hoeft God niet te bereiken. God zit in je. Hoe breng ik God naar buiten. Leven in God wil zeggen, leven in verbinding met het goddelijke in mij. Als je God bereikt hebt, volgt daaruit een bepaalde levenshouding. Niet zozeer een levenswijze want die behoort bij de vroegere visie op God.

I: Dan maak je dus onderscheid. Het ene is uiterlijk, het andere is vanuit het innerlijk?

G: Mijn eerste spirituele leraar zei dat je moet kunnen mediteren op de drukste marktplaats, waar je ook bent. Dat je toch die innerlijke stilte hebt. Het is niet meer van deze tijd dat je je terug gaat trekken. Nee, het is juist midden in het leven staan. Dat straalt uit. Niet terugtrekken.

Vr.14 Kunt u bij de diverse maatschappelijke activiteiten aangeven wat het blijvend effect op de omgeving is?

G: Bij bepaalde cliënten zie ik duidelijk dat zij contact hebben gekregen met hun eigen innerlijk Zijn. Dat werkt door naar hun verhouding met hun kinderen, dat werkt door in de werksituatie.

I: Als je kijkt bij de groep van de genezers, zie je dat effect dan ook?

G: Ja. Fysiek is niet het uitgangspunt. Bewustzijn is het uitgangspunt, ook met genezen. Bewustzijn, daar gaat het om, dat is oneindig. Fysiek is eindig, bewustzijn oneindig. Dan kan het fysieke lichaam achterblijven, het kan zelfs sterven, maar dat wat geleerd is, ervaren is, doorleefd is, en ook doorlicht is, dat is dan verlicht en doorlicht. Het kan boem bats, verlicht. Maar het gaat ook in stukjes, dat heet dan zuivering. Dat verlichte in het bewustzijn, dat blijft. Dat is altijd. Daar zit ook de groei.

I: Het kan in verschillende facetjes zijn, waar jij het straks over had. Het kan een facet in de maatschappij zijn, het kan educatief zijn, het kan genezing zijn, het kan religieus zijn. Noem er nog eens een paar op?

G: Sociologisch. Je ziet het ook terug in bepaalde ziekten die door de eeuwen heen gekomen en verdwenen zijn. Nieuwe ziekten die ontstaan, dat is een gevolg van de van de staat van bewustzijn. Het is een consequentie van een bepaalde houding, de uitwerking op het fysieke vlak.

I: Je ziet effecten van Psychosofia op diverse maatschappelijke facetten waarvan je zegt dat die effecten durend zijn? Het is dus niet zo, ik ben er en na de middag ben ik het weer vergeten?

G: Sommige mensen doen er weinig of niets mee. Dat is hun vrijheid. Die gaan door met hun ego-gericht leven. Als je er wel wat mee doet, heeft het effect. Bewustzijn geeft kracht. Wat aandacht krijgt, wat energie krijgt, dat groeit. Als dat vanuit een Hoger bewustzijn aandacht krijgt dan groeit het harder.

I: Dan ga je er vanuit als het in mijn bewustzijn gekomen is, dat ik daar dan ook naar handel?

G: Ja.

I: Je kunt wel zeggen dat roken slecht is en je rookt je ondertussen te pletter. Dan zou je dus zeggen in jouw uitgangspunt: dat is volstrekt ongeloofwaardig. Heeft bewustzijn zich dan wel ontwikkeld, of zeg je dat het een schijnontwikkeling is?

G: Daar zal ik niet over oordelen. Dat weet ik niet of het schijn is, misschien is het echt. Alleen, als je er niet naar handelt, slaat het op jezelf terug. Je hebt een eigen verantwoordelijkheid en discipline, een stuk wilsaspect .

I: Jij zegt, dat als het bewustzijn zich ontwikkelt, dan moet je er ook naar handelen.

G: Ja, absoluut.

Vr.15 Wat is Psychosofia? Haar essentie. Wat maakt haar uniek?

G: De essentie is de ontwikkeling van het bewustzijn. Het is een weg, een hulpmiddel, om tot die innerlijke eenheid te komen. Binnen Psychosofia zijn er 'tig' deelfacetten, hulpmiddelen aangereikt om daar behulpzaam mee te zijn.

I: Noem eens een paar van die facetten?

G: Dat zijn de drie sleutels, de kernkwaliteiten, het omgaan met intimidatie. Hoe je in het leven moet staan, omgaan met leven en dood. Allemaal zaken die iemand emotioneel raken. Welk gebied dan ook maar, hoe je daarin kunt handelen. Hoe je eigen mensbeeld opgebouwd is, ben ik meer dan een fysiek lichaam, ben ik meer dan emoties. Is het eindig, is het oneindig. Dit heeft Psychosofia allemaal aangereikt.

I: Als je dan uiteindelijk die volledige bewustwording krijgt, dan heb je volledig contact met Geest en je leeft ook volledig uit Geest. Is het dan zo, dat je noodzakelijkerwijs naar de ander toe liefde uitstraalt?

G: Ja. Dit is de essentie van de islam, dat is de essentie van het boeddhisme, het is de essentie van het hindoeïsme, het christendom. Dat is ook hier zo. Daar draait het om. Het is allemaal zo oud. Alleen wij beginnen het steeds meer te ontdekken en te herkennen *in onszelf* en dat is het verschil, *in onszelf*. Als je echt de ingewijden hebt bij de hindoes, die zeggen hetzelfde, als je echt de ingewijden hebt zoals de Soefi's bij de islam, die zeggen ook hetzelfde: het zit *in* de mens. Dat zeggen ook die oude mystieke teksten dat het *in* de mens zit.

Vr.16 Ziet u overeenkomst met Psychosofia en spirituele, religieuze stromingen uit het verleden? (J. Westerbeek geeft in *1001 vragen en antwoorden* aan dat Psychosofia een brugfunctie vervult tussen theosofie en antroposofie).

G: Ik zie dat niet zo, een brug willen slaan. Het komt uit dezelfde bron. En degene die de theosofie gesticht heeft, Madame Blavatsky, kreeg ook vanuit diezelfde bron inspiratie. Natuurlijk zit daar de stem van Blavatsky in, en zit hier de stem van Zohra in, maar in essentie is het gelijk. Ook Rudolf Steiner kreeg vanuit diezelfde bron inspiratie. Zijn interpretatie is een andere. Hij legt erg de nadruk op andere deelstukken. Als je er achter kijkt, is het ook precies hetzelfde. Als je ziet wat de theosofen in de maatschappij geïntegreerd hebben en wat de antroposofen in de maatschappij geïntegreerd hebben, is het gewoon een verschil in uitwerking. Bij de antroposofen: persoonlijke geneeskunde, landbouw, schoolonderwijs. De theosofen hebben dat misschien ook wel gedaan maar er is geen theosofische lagere school. Hopelijk komt dat ook terug in de verschillende facetten van de maatschappij. Het is een ander aspect dat belicht wordt.

I: Dus dan zegt u dat er wel degelijk een overeenkomst is, misschien zelfs een voortzetten van, omdat het uit dezelfde bron komt?

G: Ja. In een ander tijdsdeel, tijdsspanne. Het bewustzijn van degenen die het ontvingen en het collectieve bewustzijn van de wereld op dat moment waren anders dan het collectieve bewustzijn nu. Daar zit ook wel verschil in. Het persoonlijke is niet aan de orde. Als je het in piramidevorm zou tekenen dan gelden in de top ras en afkomst helemaal niet, dat is pas in de lagere regionen. Zo zie je ook in verschillende bewustzijnsniveau's dat als iemand een doorgeving heeft, bijvoorbeeld een man bij de bosnegers, wel cultuur-bepaalde informatie zal doorgeven. Heel oude religieuze of mystieke leringen zijn daarom ook niet tijdsgebonden, omdat ze ook uit dat gebied van de top voortkomen. Al die vertalingen zijn beperkt door je eigen referentiekader, omdat ze niet die verbinding op dat niveau hebben. Dan kan het ook niet. Iemand op de kleuterschool kan ook niet begrijpen wat op de universiteit gegeven wordt. Zo heb je dat ook bij die niveauverschillen.

I: Hoe zit dat dan bij het christendom. Is dat ook uit dezelfde bron?

G: Hetzelfde. Meester Jezus, de stichter van het christendom, put ook uit dezelfde bron. Krishna en Rama putten ook uit dezelfde bron. Elke incarnatie brengt iedere keer een ander facet, omdat het bewustzijn zich ontwikkelt ten dienste van de verdere ontwikkeling.

I: Betekent dat in jouw verhaal dat er één bron is, één universele bron?

G: Ja.

I: Dat is dan het Allerhoogste?

G: Ja. De fout van bijna alle wereldreligies is dat hun weg de enige weg is.

Vr.17 Zou u Psychosofia willen indelen bij de religieuze stromingen van New Age?

G: Dat zal me worst wezen, eerlijk gezegd. New Age is ook zo'n kreet. Sinds de jaren zestig is er zoveel veranderd in dat New Age-gedoe. Het is future-age, het is eigenlijk alles. Hier en nu, de kracht van het nu, dat vind ik het nog het mooiste. Eigenlijk gebruik ik dat woord New Age niet.

Vr.18 Hebben de leringen van de Meesters uw denken, doen en handelen veranderd? Zo ja, in welk opzicht?

G: Ik sta heel anders in het leven, inderdaad. Het is ook gegroeid. Minder carrière. Mijn carrière heb ik helemaal gelaten voor wat het is. Het staat nu meer in het teken van dienaarschap. Het klinkt wel erg zwaar maar dat is toch wel, van datgene wat van mij gevraagd wordt, het doel. Dat is mijn keuze dan. Bijna vergelijk ik het wel eens met een orde in een klooster. Niet in het klooster als gebouw maar het leven leiden, het kloosterleven, echt ten dienste aan anderen. Het is heel anders dan ik eerst dacht.

I: Dus u bent er echt, duidelijk duurzaam door veranderd?

G: Ja.

I: Dit is een heel mooie afsluiting. Mag ik u hartelijk danken voor het interview?

Interview 2 oktober 2005

Dit interview deel ik op in twee delen.

Het eerste deel gaat over enkele algemene punten rondom Psychosofia. In het tweede deel wil ik het een en ander weten over de mate waarin de leringen individuele deelnemers hebben beïnvloed.

I Algemene punten

Vr.1 U bent de interim voorzitter van Psychosofia, wat houdt die functie in?

G: Wat houdt dat in alle lopende zaken behartigen. Het in stand houden van wat er nu allemaal gaande is. Omdat we overstappen naar een nieuwe organisatie straks en even zorgen dat de lopende zaken afgerond worden en dat de weg vrijgemaakt wordt voor de een nieuwe organisatiestructuur.

I: Was dat nodig?

G: Ja, dat was nodig. Je kunt niet deelnemen aan Psychosofia en daar onveranderd in blijven staan. Het doet iets met je. Het hele Psychosofisch gegeven doet iets met je. En ik vind, Psychosofia is een weg naar ontwikkeling, dieper in jezelf, niet *de* weg, maar *een* weg. En die moet bij je aansluiten. En als je als voorzitter of überhaupt ook als bestuurslid die weg gaat, en je gaat die lezingen volgen, en al wat gepubliceerd is, en dus met die innerlijke weg aan de gang, dan ontstaat er iets wat te maken heeft met Psychosofia want die weg die volg je. Het wordt ook je *eigen* Psychosofia. Het wordt ook van jezelf. Het worden ook jouw woorden, jouw beleving, jouw ervaring en je gaat het steeds meer vermengen met wie je bent. En daar integreert het dan in. In je eigen persoonlijkheid. En het is de kunst, als je in het bestuur zit, in ieder geval ervoor te zorgen dat je *de vlag* van Psychosofia naar buiten brengt. En niet *jouw* Psychosofia. En bij heel veel voorgangers daar is dat meer om *hún* Psychosofia gegaan en niet om Psychosofia an sich. Dus dat is altijd een beetje de moeilijkheid geweest. En dat heeft heel veel zaken ook moeilijker gemaakt. In de hele organisatie dat mensen allemaal hun eigen dingetjes wilden gaan doen. Hun eigen verhaaltjes naar buiten brachten. Eigenlijk staat de organisatie ten dienste van Zohra. Zij heeft die organisatie opgericht, om ja, te kunnen behouden, te kunnen behoeden en naar buiten te brengen. Drie hoofdtaken van in ieder geval Stichting Psychosofia behouden, behoeden en naar buiten brengen. Nou, dan is het wel zaak dat je de authenticiteit bewaart en dat naar buiten brengt. Niet je eigen individuele verhaaltje. En dat heeft heel veel dingen moeilijk gemaakt.

I: Dorgevingen en lezingen van Zohra moeten geïnterpreteerd worden. En als jij dan teveel je eigen koers gaat varen, dan drijf je langzamerhand weg van wat zij bedoelt?

G: Ja precies. Ja, en er zijn echt mensen geweest die hun eigen Psychosofia naar buiten hebben gebracht. Het is goed dat het je eigen Psychosofia wordt en je ermee doet wat jou past, waardoor jij verder kunt in je leven. Prima. Maar als bestuurslid of als vertegenwoordiger moet je daar wel onderscheid in houden.

I: Dan moet je meer blijven bij de grondgedachten.

G: Precies, dat het ten dienste staat van Zohra. Van haar doorgevingen, dat die behouden worden, dat dat behoed wordt en naar buiten wordt gebracht. Snap je en dat heeft heel wat wroegingen gegeven. In de loop van de afgelopen 20 jaar zijn er allemaal bestuurswisselingen geweest en nieuwe mensen en nieuwe organisatievormen. Er is echt een zoektocht geweest naar wat is nou die nieuwe, ideale vorm waarin je als bestuurder maar ook als deelnemer je eigen Psychosofia kan ontwikkelen, maar toch blijft staan voor dat authentieke wat gegeven is. En ik geloof dat de nieuwe vorm die er aankomt, waarover ik niet te veel kan zeggen, omdat dat bij Zohra ligt, die vorm is nu wel gevonden. Dat gaat nu gebeuren.

I: Dan is uw taak nu het schip even drijvende te houden.

G: Ja. Wat Zohra ook heel expliciet heeft aangegeven: een organisatie zonder macht, zonder gezag. En je moet toch een bestuur hebben. Nou daar heb je al moeilijk punt. Dat gaat botsen. Toch beleid, toch structuur. En in een structuur zit toch een soort hiërarchie. En er moet toch iemand komen die behoedt en behoudt en zorgt dat de authenticiteit die zij wil, gewaarborgd blijft. En toch moet het naar buiten en de mensen moeten er toch iets mee gaan doen. De nieuwe structuur maakt het absoluut helder.

Vr.2 Hoeveel deelnemers/sympathisanten heeft Psychosofia?

G: Dat vind ik een hele moeilijke vraag. Ik denk dat je het over 10.000 hebt, ja, op dit moment. Ik denk dat heel veel mensen erdoor geraakt zijn. Er zijn zoveel boekjes over geschreven en uitgegeven ook. Er zijn zoveel lezingen geweest. Ja, misschien heb je het wel over 100.000 mensen die er door geraakt zijn en er mee bezig zijn. Maar dat is 'natte vinger werk'.

Vr.3 Overkoepelt Psychosofia alle activiteiten van Zohra of zijn er ook activiteiten rond Zohra die buiten de bemoeienis van Psychosofia vallen?

G: Deels. Mensen die bijvoorbeeld heel lang bij Psychosofia betrokken zijn en op een gegeven ogenblik toch hun eigen Psychosofia hebben neergezet, hebben ook centrum gesticht, hebben ook cursussen geschreven en zijn die onder eigen titel naar buiten gaan brengen. En die vallen eigenlijk niet meer onder het zicht van Psychosofia. Dat is wederom dat eigen Psychosofia gebeuren. Die verwijzen wel naar ons, of naar de organisatie, maar die hebben hun eigen koers, hebben hun eigen vlag, hebben soms ook hun eigen naam.

Vr.4 Begin 1975 ontving Zohra de opdracht voor een nieuwe, onafhankelijke spirituele stroming. Wat houdt voor u in: innerlijk, religieus, spiritueel en maatschappelijk?

G: Het heeft voor mij te maken met het meer en meer bewust worden van de werking van de Geest. Van hoe de schepping werkt in mij en om mij heen en op een dusdanige

manier dat ik dat niet alleen op mijn zolderkamertje in een meditatieve toestand of meditatieve staat, maar ook gewoon in conflictsituaties, ook gewoon op de snelweg als iemand me van de weg afduwt. Of ook gewoon op mijn werk als ik een lastige cliënt krijg. Of als ik op de wc zit. Het is iets wat altijd en overal merkbaar, tastbaar, zichtbaar is. Dan vind ik het spiritueel, dan vind ik het religieus, dan vind ik het maatschappelijk.

I: Dat zijn voor u inwisselbare begrippen, binnen die inhoud die u nu geeft.

G: Niet inwisselbaar. Als het werkelijk iets te maken heeft met de Geest, met de ontdekking van geest in je eigen leven en beleven, dan zit het in je dromen, dan zit het in alles wat je doet, overal waar je bent. En of ik nou thuis zit of maatschappelijk bezig ben of dat ik nou onderweg ben of wat dan ook, elk moment en elke situatie is voor mij bruikbaar om steeds meer te zien waar het leven om draait. En wat er werkelijk gebeurt en niet oppervlakkig. Voor mij werkt de ziel met surprises, je krijgt nooit een boodschap, je krijgt geen engeltje naast je dat zegt 'zo en zo zit het'. Maar je krijgt wel situaties waarin je leert hoe het zit. En die situatie kan overal plaatsvinden. Dus religieus, spiritueel, maatschappelijk; in alle lagen van mijn bestaan. Waar ik me ook bevind, is dit voor mij als zuurstof inneembaar. Ben ik duidelijk?

I: Dat innerlijk religieuze, wat houdt dat dan in? Zet dat zich ergens tegen af, tegen iets wat meer uiterlijk is?

G: Nee, het innerlijk is van als jij met mensen in contact bent, in communicatie bent of in wat voor vorm dan ook. Een beetje afhankelijk van je ontwikkeling maar 80% van wat er werkelijk gebeurt binnen in jou, hou je ook binnen. Dus dat innerlijke is meer zoiets van 'doorzie je eigen emoties, je eigen belemmeringen en beperkingen, je eigen angst, twijfel, miskennen en schuld -want daar hebben we het dan over- en probeer eens gewoon zuiver naar buiten te kijken.

Vr.5 Maatschappelijke uitingen van Psychosofia zijn religieuze scholing, documentatie en het spiritueel genezen. Zijn er nog meer maatschappelijke uitingen?

G: De talloze boeken die er geschreven zijn... Maar dat is ook een vorm van documentatie hè?

I: Waar deelt u het op in?

G: Nou, ik vind het maatschappelijke, dus dat deelnemen aan het maatschappelijke leven, dat naar buiten treden, dan zie ik de boeken, de cursussen, de trainingen, de lezingen die geven worden, de publicaties die we hebben op internet, de websites die er op dit moment zijn. Al de mensen die door Psychosofia gevormd zijn of mede gevormd zijn en hun praktijk vanuit die inspiratie ook voeren, daar wordt het ook gegeven in de vorm van meditatie of genezingen of handoplegging of wat dan ook. Ook dat is een uiting van uiteindelijk gekregen informatie en gegeven vaardigheden van Psychosofia. Ja, voor mij is dat heel breed.

Vr.6 Wat heeft binnen Psychosofia voor u de overhand: het religieuze of het spiritueel genezen? Hoe moet ik die verhouding zien?

G: Als je ervan uit gaat dat Psychosofia heel veel te maken heeft met het erkennen en herkennen van de werking van Geest in je leven. Dat is een gegeven zoals Zohra dat ook benoemd heeft: erkenning van Geest. Dat je gaat zien hoe het werkt, hoe de schepping werkt. Hoe Geest in jouw leven werkt. Je zou kunnen zeggen -andere invalshoek- dat Psychosofia onder andere een weg is naar meer licht en liefde in je leven. Nou, wat kom je als eerste tegen in je leven op weg naar meer licht en liefde? Dat wat je tegenhoudt. Dus op weg naar licht en liefde kom je eigenlijk al je belemmering en beperkingen tegen. Je blokkades, je onverwerkte emoties en je verdriet en je angst en je twijfel en je schuld en je miskennis. Die zie je altijd. En er zijn methodes, er worden inzichten gegeven en methodieken aangereikt om daar wat mee te doen.

Vr.7 Is door de loop van de jaren heen het aantal sympathisanten bij de scholing respectievelijk de documentatie groeiend, gelijkblijvend, afnemend of fluctuerend?

G: Het is groeiend. Dat gevoel heb ik er wel bij, ja. Alleen het zoekt elke keer andere vormen. Een paar jaar geleden was het helemaal in om cursussen te volgen. Ik heb het gevoel dat dat niet meer zo is. Mensen willen iets anders dan cursussen. Wat het dan precies is, weet ik ook niet. Maar ik heb het idee dat de interesse groeiende is. Ja, dat geloof ik zeker.

Het is ook het aanbod momenteel en de beschikbaarheid van dat aanbod is natuurlijk enorm momenteel. Je hoeft maar op internet te kijken en het aanbod van spirituele cursussen en trainingen, nou je wordt ermee doodgegooid. Als je de spirituele krant leest of een ander blaadje, nou daar staan zo ontzaglijk veel trainingen in en ze beloven allemaal geweldige dingen. En Zohra belooft nooit geweldige dingen.

Dat vind ik echt een groot verschil bijvoorbeeld met Zohra en een heleboel andere mediums die zeggen 'kom maar hier en wij lossen je problemen wel op'. Nee, Zohra zegt 'kom maar hier en ik leer je hoe jij je problemen zelf op kan lossen'. En dat is een heel groot verschil. Mensen zitten daar helemaal niet op te wachten. 'Doe jij het maar voor mij, is veel makkelijker'.

Vr.8 Spiritueel genezen is uitgegroeid tot een volwaardige hbo-opleiding. Zohra heeft ongetwijfeld 'gaven'. Hoe brengen jullie de gaven van Zohra in die opleiding? Voor mij kan dat namelijk niet.

G: Daar gaat het ook niet om. Het gaat niet om het ontwikkelen van gaven, het gaat om het ontwikkelen van inzicht. Het gaat om het ontwikkelen van weten hoe het in jou werkt. Het gaat om zelfkennis: 'hij die alles weet, doch zichzelf niet kent, weet niets'. Dus op het moment dat je jezelf kent en jezelf hebt doorschouwd, weet je ook hoe het met je buurman gesteld is. Daar gaat het om. Natuurlijk, Zohra is Zohra en ik ben ik. En wat zij kan, zal ik nooit kunnen. Dat zit gewoon niet in mijn systeem. Weet je wel?

I: Daar zijn we het over eens.

G: En dat kan je mensen ook niet leren. Dat er een stukje vrijkomt omdat je allerlei inkapselingen en beperkingen en oud zeer oplost waardoor je wat sensitiever wordt. Ja zeker, dat geloof ik zeker. En ik geloof zeker dat je met een opleiding tot spiritueel genezer of dat je mensen in je praktijk neemt en vanuit dit perspectief gaat benaderen, dat je dan gaat kijken naar waar liggen jouw beperkingen en inkapselingen en waar ligt dan je angst en je miskenning en schuld en zou je daar wat mee kunnen doen. En als je daar inderdaad wat mee doet, worden mensen gevoeliger, gaan ze misschien wat meer zien, wat meer horen. Maar dat kan variëren van een klein beetje meer tot een heleboel meer.

I: Maar dat heeft dan duidelijk een ander uitgangspunt dan wat ik net vroeg. Want je gaat niet op de stoel zitten van Zohra 'ik ga hetzelfde doen bij het spirituele genezen als zij'.

G: Nee, je gaat je eigen ding ontdekken. Je eigenheid meer naar buiten laten komen. Jij gaat meer jouw bloem laten zien. That's it. En niet de bloem van Zohra. Maar je kan wel zeggen van 'ik heb de opleiding gevolgd en dat was de bloem van Zohra, daar heb ik aan geroken, dat was lekker. Maar nu heb ik ook mijn eigen geur want ik ben zelf open gegaan.'

En ik heb mijn kwaliteiten ontdekt en die zijn anders dan die van Zohra. Het is nooit zoiets van: spiritueel genezen heeft iets te maken met dat je iets kan, wat Zohra kan. Dan zouden heel erg veel mensen heel erg gefrustreerd raken.

I: Het gaat dus niet om het inbrengen van de gaven van Zohra in de opleiding.

G: Nee. Haar gaven zijn omgezet in inzichten, in methodiekjes, in ideeën, in handreikingen waardoor mensen meer contact met zichzelf gaan maken. Creativiteit is er alleen maar als je innerlijk wat vrijer bent. Als je niet meer te vast zit aan allerlei emotionele zaken en angsten en weet ik het allemaal. Ik bedoel, ieder mens is gekwetst in zijn leven, laten we wel wezen. En gekwetstheid draait creativiteit de nek om, draait vrijheid de nek om, draait eigenwaarde de nek om. Nou, als je dat allemaal terug kunt draaien, kunt herstellen, dan gaan mensen meer spelen, komt er meer creativiteit, komen er meer ideeën, komt er meer vrijheid. Komt er meer leven in de tent. Daar gaat het om.

Vr.9 Is er een vastomlijnde interpretatie van de doorgevingen en leringen of interpreteert iedereen individueel?

G: Hoe Zohra het verwoordt heeft, zo heeft zij het doorgekregen. En zij geeft zelf in het boek *1001 vragen* uitleg aan allerlei vragen die haar gesteld zijn. Maar ik merk dat in de loop van de jaren de uitleggingen ook anders worden. Omdat ons bewustzijn natuurlijk verandert, krijgen we een ander beeld op wat ooit gegeven is. Ik weet dat ik de bijbel nu totaal anders lees dan 30 jaar geleden. Omdat ik nu heel anders in mijn bewustzijn sta. En nu woorden ook anders kan zien en meer verbanden kan zien. Dat is niet een vaststaand gegeven. Het is gegeven voor dat moment, in die taal van dat moment en we kunnen elke keer opnieuw gaan kijken, zo van 'wat betekent het nu voor mij, waar ik nu sta in mijn leven?'. En dat kan veranderen. Ik zie dat ook met bijbelteksten zoals ik ze als 20 jarige heb ontvangen en zoals ik ze nu lees, het is zo'n

groot verschil. En er staat nog steeds hetzelfde. En toen klopte het voor mij. Maar nu klopt het ook weer. Weet je wel. Alleen het kloppen nu is veel breder. En voor mij met veel meer realiteitszin, veel meer tastbaar. Wat ik 10 jaar geleden hoorde, begint nu soms pas echt te leven. Dan denk ik 'oh, nou snap ik wat ze ermee bedoelde, nou wordt het helder'. En het was oké om het toen zo te begrijpen en nu zo te begrijpen. Maar niet als dogma hè. Je moet oppassen dat je de interpretatie nooit als een dogmatisch iets gaat beschouwen zo van 'zo is het bedoeld en dat staat vast voor nu en altijd'.

Vr.10 Kunt u mij over de ontwikkeling van het spiritueel genezen enige helderheid geven?

De Cursus Holistisch Helend Helpen daar komt dan uit voort de Opleiding Spiritueel Genezerschap (OSG).

Vanuit de OSG krijg je ten eerste in 1992 Vorming spiritueel Genezerschap (VSG) dat werd een volwaardige hbo-opleiding.

Ten tweede komt uit de OSG voort de Vereniging van genezers vanuit Psychosofia (VGP).

G: Dit is een dynamisch iets dat constant maar veranderd en aangepast wordt.

I: Is oorspronkelijk dat spiritueel genezen begonnen met die cursus Holistisch Helend Helpen?

G Ja, het is eruit ontstaan. Er komen nieuwe inzichten en mensen integreren dat weer in het bestaande en dan ontstaat er weer iets nieuws of het andere wordt aangepast en veranderd en gaat dan weer door. De hele organisatie is een groeiende organisatie geweest en is dat natuurlijk nog steeds. Elke keer worden de producten -want het zijn producten- weer veranderd en bijgeschaafd. Zo zie ik het.

I: De OSG is dan een volwaardige -ik citeer uit een communicatie folder- hbo-opleiding geworden?

G: De OSG is dan een... wij hadden vroeger de Academie Psychosofia en je had Diny van der Arend die op een gegeven moment de OSG heeft opgezet. Dat is was ooit zo, en die zijn op een gegeven moment aparte weggetjes gegaan. Psychosofia had het centrum in Zeist, maar zij zaten in Reeuwijk geloof ik. Dat is een beetje los van elkaar geraakt. En die hebben echt heel veel energie erin gestoken om het een erkende opleiding te maken op hbo-niveau. Omdat er ook anatomie, fysiologie, pathologie en somatologie in zaten enzovoort. En dat soort vakken die ook bij de reguliere hbo waren. En dat is een beetje losgeraakt van Psychosofia an sich. En er zijn bij Psychosofia mensen die daar les geven. Er is zeker wel verbinding en Zohra gaat er af en toe heen voor lezingen en om uit te wisselen met elkaar. Maar het staat los van Academie Psychosofia. Het is een beetje een eigen koers gaan varen. Maar nog wel steeds heel erg geïnspireerd door Zohra en de teksten van haar. Dus in die zin vind ik het nog steeds het product van. Maar niet meer binnenshuis. Dat is dus zo'n stuk wat los is gaan drijven en ook een eigen interpretatie heeft gegeven en wat invloeden van anderen erbij heeft gehaald. Psychosofia is nog wel een groot deel ervan, maar het is niet compleet Psychosofia.

Vr.11 Dan zie ik nog Gouden Bloem, Anna Lamb, Martine Keur, Stichting Sofia. Hoe liggen die verbindingen?

G: Dat zijn dus die mensen die wel hun lering hebben gekregen binnen Psychosofia, maar hun eigen dingen zijn gaan doen. En dat draagt zeker nog wel de kleur van Psychosofia en die verwijzen ook nog wel naar Psychosofia en Zohra. Maar hebben wel hun eigen ding ermee gedaan. Nou, wat op zich natuurlijk prima is. Maar het zicht erop, dat is er niet.

I: Zijn bovengenoemden actief op het genezende vlak?

G: Ik heb wel een idee. Dat zijn volgens mij voornamelijk mensen die trainingen geven op psychische ontwikkeling. En daarin de kennis en methode van Zohra ook gebruiken.

II De individuele beleving

In spiritualiteit/levensbeschouwing zou je een onderverdeling kunnen maken naar een uitgangspunt, een weg en een doel.

Vr.12 Is wat Psychosofia brengt voor u een levensbeschouwing? En zo ja, waarom?

G: Ja, ik vind het absoluut een levensbeschouwing. Het is een manier van kijken naar het leven en het beleven. Het is niet zoals bij religie want religie is een beetje wat vast staat, het is een gegeven. Terwijl dit een constant veranderend gegeven is. Ik zie bewustzijn echt als een taart met allemaal lagen en nu zit ik op deze laag. Ik kijk vanuit die laag naar het leven. Ik weet zeker, ik kom weer een laag verder. En dan ziet het er toch weer iets anders uit. En dan zal ik ook de dingen weer anders interpreteren. Weet je wel. Dus het religieuze is wel het type van geest-ziel-persoonlijkheid maar het verandert elke keer, omdat ik het elke keer vanuit een ander perspectief zie.

Vr.13 Het doel. Bij doel kun je denken aan verlichting, bevrijding van de hele wereld, vereniging met het allerhoogste, losraken van je bepaaldheden en geconditioneerd zijn. Hoe zie jij nou je doel binnen dit gebeuren?

G: Ik ben heel simpel wat dat betreft. Ik zie maar één doel en dat houd ik ook mijn cursisten voor: zorg nou gewoon dat je een liefdevol mens wordt voor jezelf en je naaste. Niet meer en niet minder. Doe dat eerst maar.

I: Kun je dat bereiken in dit leven?

G: Absoluut. Dat voel ik zeker.

Vr.14 Op de weg word je voor vragen gesteld als ‘waar komen we vandaan’, ‘waar gaan we naar toe’, ‘wat is goed’. Hoe ziet u dit bij Psychosofia, uw eigen beleving?

G: Heel uitdagend om steeds secuurder te kijken hoe iets is. Wat is nou je drijfveer? Wat is nou waarom je werkelijk iets doet of iets niet doet. Het heel erg stilstaan en ook stil worden om te kijken hoe het nou gewoon is. En daar echt de tijd voor nemen.

I: Lukt u dat ook?

G: Als ik jou zeg van ‘goh, spiritualiteit heeft -in geval vanuit Psychosofia- iets te maken met: stilstaan, kijken, alert worden op wat je denkt, wat je voelt, wat je lijf laat zien, wat er om je heen gebeurt. Om dat allemaal mee te nemen. ‘Moet ik dan overal vragen over stellen?’. ‘Ja, overal bij stilstaan.’.

Vr.15 Op de weg kun je ook te maken krijgen met handelingen die je ervaring bemiddelen, zoals meditatie of gebed waardoor contact met het goddelijke wordt opgedaan. Hoe is dat bij uw spiritualiteit/levensbeschouwing?

G: Nee. Nee. Ik vind het af en toe wel lekker om een kaarsje of wierook te branden en dan gewoon lekker m’n dingen te doen. En meditatie is voor mij als ik in de auto rijd, dat is mijn meditatie. En dan ben ik soms hele stukken weg kwijt, maar dan heb ik hartstikke veilig gereden. Nee, ik heb eigenlijk nooit echt gemediteerd. Maar ik noem wel heel veel dingen meditatie omdat ik het zo aandachtig doe. Maar er is weinig ritueel in mijn leven. Helaas.

I: Dus u zegt niet dat als je helemaal in meditatie opgaat, dat dat de oplossing is voor alles.

G: Ik vind het allemaal methodetjes, middeltjes. En ze kunnen je zeker helpen om tot rust te komen en dingen te overdenken.

Vr.16 Hebt u het idee dat bij veel mensen hun levenswijze is veranderd door de leringen van Zohra?

G: Ja, als mensen hier werkelijk door geraakt worden, dan zijn er grote veranderingen gaande. Absoluut. Dit is, ja. Ik ben natuurlijk wel erg gekleurd, maar dit is geen speelweg. Je kunt hier niet iets van pakken en daar leuke dingetjes mee doen of wat dan ook en vervolgens ongemoeid blijven. Dat kan gewoon niet als je hier werkelijk mee aan de gang gaat. Dat zet het van alles in beweging en dan gaat er van alles veranderen. Er zijn heel veel mensen die ik ken, die dat inderdaad aangegaan zijn. En die zie je, ja, geweldig veranderen. Absoluut.

Dat is ook de enige reden dat ik hier nog bij ben. Dat ik gewoon zie dat het werkt. En wat werkt is waar. Dat is mijn stelregel. Wat waar is werkt en wat niet werkt, moet je gelijk weer over boord gooien, daar heb je niks aan. Dat is allemaal gefrunnik en gedoe. Daar heb je geen zak aan. Het moet werken. En ik zie dat mensen -ook in mijn praktijk- want ik werk ook heel erg vanuit die gegevens, en als mensen dan wel of niet in reïncarnatie geloven, ik kijk en ik zie. En dat is dan toch iets wat ik meeneem.

En als ik dan tegen mensen zeg ‘goh deze emotie waar je mee loopt, deze angst is wel oud hè?’ Dan zeggen mensen vaak ‘ja, dat is heel oud. Daar loop ik al zolang mee’. En dan weet ik dat dat geheid te maken heeft met een vorig leven. Ik hoef het niet te benoemen. Alleen al het feit dat ik het weet en dat ik het die ruimte kan geven voor mensen, zie je al dat dingen veranderen. Het serieus nemen van hele onbenoembare angsten of dingen die mensen niet kunnen plaatsen. Gewoon omdat je weet ‘ja, we zitten al levens in dit spel’. Die openheid en het serieus nemen van. En het respect hebben voor hoe iemand daar dan in zit en er mee omgaat, dat is wezenlijk belangrijk. Mensen willen graag gehoord worden, gevoeld worden en gezien worden. En dat zet al zoveel in verandering. Als je dat kunt leren aan je medemens. Dat is geweldig.

Vr.17 Hebt u daar schriftelijke of mondelinge getuigenissen van? Indien schriftelijk, waar kan ik die vinden? Van Zohra mag ik de archieven raadplegen.

G: Destijds op de SPO hadden wij een website waar mensen hun ervaringen deelden en dat werd ook gepubliceerd. Dat mocht dan van die mensen. En als ik die mensen tegenkom –heel af en toe kom ik nog mensen tegen die hem gevolgd hebben in die jaren- ‘het heeft zoveel met me gedaan, ik ben er nog mee bezig’.

I: Maar als ze dan zeggen “het doet het een en ander met me”, kun je dan benoemen ‘hoe’ of ‘wat’ in concrete dingen, of niet?

G: Even een voorbeeld nemen?

I: Ja.

G: Met die SPO’s hebben we terugkom-dagen gehouden. Meestal na een half jaar en een jaar later nog een keer. En dan zie je dat er veel gebeurt met mensen. Er wordt iets in werking gezet wat je eigenlijk niet meer kunt stoppen. En dat wat je bewust hebt, kun je niet meer stoppen. Als jij weet dat er iets in je auto kapot is, kun je wel doorrijden, maar op een gegeven moment achterhaalt het je wel. Je kunt het niet meer doen van: nou, ik doe net of ik niet weet hoe ik hem moet bijvullen. Ja, dat kun je een tijdje volhouden, tot je auto ermee stopt. Maar dat wist je wel. Op een gegeven moment kun je het niet meer negeren. Dat is wat Psychosofia doet, die maakt mensen toch alert en als je eenmaal die alertheid hebt, dat kun je niet meer wegduwen. Als je eenmaal God hebt gezien of de werking van God, kun je niet meer zeggen dat het toevallig is. En dan kun je het niet meer van je wegduwen. Dan moet je wel kijken wat het voor jou is.

I: Dus als zodanig zegt u dat u wel degelijk mensen hebt gezien die door die leringen toch duidelijk hun levenswijze veranderd hebben.

G: Absoluut.

Vr.18 Om hoeveel mensen gaat het die door de leringen geraakt zijn en er hun levenswijze op afstemmen in vergelijking met het aantal mensen dat kennis heeft genomen van de leringen? Uiteraard een inschatting.

G: Helaas. Dat is inderdaad een inschatting. Velen zijn geroepen hè. Je kunt niet kijken op wat voor niveaus dingen bij mensen doen. Maar dat, ja, velen zijn geroepen, weinigen is het gegeven. Als ik echt kijk naar al die mensen die ik in de jaren heb zien komen en heb zien gaan en hoeveel mensen dan werkelijk die diepte in zijn gegaan en Zohra die plek gegeven hebben, die ze gewoon moet hebben en niet als 'pscht', dan denk ik dat dat groepje niet zo groot is. Er zijn wel heel veel mensen geraakt en ieder doet zijn eigen dingetje er wel mee. Daar wil ik op geen enkele manier afbreuk aan doen en ik kan ook niet inschatten, wat het uiteindelijk dan doet in de loop der tijd met mensen. Op dit moment zo kijkende, had ik bij Bhagwan ook, zo weinig mensen die werkelijk dat kunnen innemen en kunnen verteren hè, werkelijk die diepte in kunnen, dat zijn niet veel mensen. Maar nogmaals, ik vind het wel heel link om te zeggen want dat kun je ook niet peilen hè.

Vr.19 Wat houdt voor u Psychosofia in?

G: Psychosofia is voor mij een weg waarin ik bezig ben met vragen als 'Wie ben ik?', 'Wat ben ik?', 'Waar kom ik vandaan?', 'Waar ga ik naartoe?', 'Waarom is het zoals het is gegaan, zoals het gaat?' en 'Wat is mijn aandeel daarin, wat kan ik daarin doen?'. Ik zet mij dus heel actief in in het plan van mijn leven. Psychosofia is voor mij een gegeven waarin mijn leven niet meer begint bij mijn geboorte en eindigt bij mijn sterven, waarin de continuïteit van het leven echt zichtbaar, echt tastbaar en voelbaar is. Psychosofia geeft mij methodieken, geeft mij inzichten, geeft mij kennis waardoor ik werkelijk het leven leer begrijpen. De schepping leer zien. Hoe het werkt. Dat is wat Psychosofia voor mij betekent. En voor mij is het *de* weg. Na heel veel onderzoeken en heel veel andere organisaties te hebben onderzocht en daarin te zijn geweest, is voor mij dit de weg geworden. Ja, hier voel ik me volkomen thuis, hier worden de woorden gegeven, wordt inzicht gegeven waarin ik exact het lijden wat ik heb gehad en wat ik meemaak -lijden doen we allemaal op z'n tijd- kan snappen, kan begrijpen. We hebben 20 jaar ziekte in ons gezin gehad. En dat is een enorme lijdensweg geweest. Maar ook een intense leerweg geweest. Dat is het geworden onder andere door Psychosofia. Dat ik dat lijden heb kunnen doorzien en heb kunnen zien dat dat lijden ook een leerproces is.

Ik kom uit een zeer gereformeerd nest. Dus in die zin kom ik toch uit een zeer kerkelijke hoek, waarin het lijden als vanzelfsprekend toch wel benoemd is geweest. Maar om dat nu zo lijfelijk te ervaren, in je eigen thuissituatie, met vragen naar de kerk zo van 'Wat is dit nou?', 'Wat moet ik hier nou mee?', 'Waarom overkomt mij dit?'. We zijn een beginnend gezin met twee kinderen, en dan zo diep in de problemen. En daar kwamen eigenlijk geen antwoorden. En die vragen lieten zich niet wegduwen. Dus dan ga je op zoek, waar vind ik ze dan. Ik kwam vrij snel Zohra tegen, zo'n 20 jaar geleden. Met Bhagwan ben ik in India geweest. En ook daar heb ik dingen ervaren. Maar dat wat Zohra heeft gegeven dat heeft toch wel het meest geholpen. Toch vond ik heel tastbaar. Hier kan ik wat mee. Ik merk dat dit wat doet met mij. Ik merk dat dit wat doet met mijn inzicht, met mijn gevoel. Zo tastbaar, zo concreet, zo liefdevol. Ik vond het liefdevol wat Psychosofia gaf. Ik hoefde niks. Er werd geen lidmaatschap verwacht, ik hoefde geen rode kleren te dragen, ik hoefde niet in een commune te gaan en dat moest destijds bij de Bhagwan wel.

I: Als je moet verwoorden wat Psychosofia voor je inhoudt, zou je dan kunnen zeggen: religieus of spiritueel? Stel dat je er toch een etiket op zou willen doen.

G: Het zijn allebei hele beladen woorden hè. Toch vind ik het heel diep religieus. Maar zonder enig kader.

I: En wat verstaat u onder ‘kader’?

G: Ik heb het zo ervaren. Religiositeit heeft voor mij echt iets te maken met het besef van een hogere macht. Het besef van een goddelijke entiteit. Of je dan nou als een persoon ziet, als een licht of wat dan ook. In ieder geval het besef dat je niet alleen bent en dat er een verbinding is met een hogere macht. Dat vind ik ook een diepere essentie van Psychosofia. We gaan uit van geest-ziel-persoonlijkheid, dus er is iets van een hogere macht, maar die zit ook in jezelf. Het gaat werkelijk over het goddelijke in jou zelf. En niet meer buiten jou en er gebeurt buiten niets voor jou, het gebeurt allemaal binnen. Nou, en Psychosofia is dan dat hele religieuze, maar wel heel erg betrokken naar jezelf en in jezelf. Ter verbetering van je ‘mens zijn’, ook ten goede van je naasten. In die zin religieus. Spiritueel vind ik te beperkt want dat heeft voor mij langzamerhand zo’n kleffe lading gekregen, dat ik zoiets heb van: “nou dat woord...”

I: Bedankt voor dit interview.

Interview 5 oktober 2005

Dit interview deel ik op in twee delen.

Het eerste deel gaat over de beschrijving van de Tempelvieringen. In het tweede deel wil ik het een en ander weten over de mate waarin de leringen individuele deelnemers hebben beïnvloed.

I Tempelviering

Inleiding

De Orde voor Universele Eenheid organiseert Tempelvieringen.

Het woord "dienst" is vervangen door viering, omdat het woord "dienst" in dit verband een zwaar woord is. De naam Tempelorde wordt niet gebruikt.

De Orde voor Universele Eenheid bewaart en behoedt de heel diepe energie van het Verbond met God. Dit heeft via Zohra vorm gekregen in mystieke teksten en in een tempelritueel met teksten en handelingen. In de esoterische (innerlijke) kennis, die in ieder woord van de teksten en handelingen is gegeven, ligt een grote diepe mystiek verborgen, welke in wezen is: de Eenheid met God.

Deze esoterische kennis, gegeven vanuit Liefde, geeft ieder mens de gelegenheid om de innerlijke verbinding met het Goddelijk Zijn in zichzelf te herkennen en te stimuleren. Dit is het doel en de basis van deze Orde.

Toelichting

De Orde voor Universele Eenheid is een stichting door Zohra opgericht. De geïnterviewden vertegenwoordigen de Orde bij de Tempelvieringen.

G: Het Verbond met God is aangenomen omdat de kerk ook een verbond kent. Onder God wordt verstaan een aanwezigheid, vermogen, licht dat hemel en aarde geschapen heeft. Van dat vermogen, dat enorme licht zijn vonken afgesplitst en ieder mens heeft daar een vonkje van. Dat maakt ons allemaal één. We hebben allemaal een vonkje, alleen zijn we ons dat niet bewust, wij zijn ook zo op de aarde gericht. Dat God in de mens zit, zie je ook bij hindoeïstische geloven.

Vr.1 In welk jaar is de dienst van de Tempelviering ontstaan?

In 1978 zijn teksten en handelingen gekomen die Zohra, samen met verschillende mensen om haar heen, vorm gaf als Lotusdiensten en later als Tempelvieringen van de Orde voor Universele Eenheid.

Toelichting

G: Toen Zohra de teksten had ontvangen ging zij kijken hoe ze de teksten in handelingen kon omzetten. Ze noemde de vieringen Lotusdiensten. Dat had te maken met het centrum waarin Zohra in die tijd genezingen deed en cursussen werden gegeven. Dat centrum heette de Open Lotus. Lotus is het opengaan van het bewustzijn, het kruinchakra. Al gauw werd het begrip diensten als te zwaar gezien en het begrip lotus als te beperkt. Daarna zijn de diensten Tempelvieringen gaan heten. Dienst was een te beladen woord. Het deed te veel aan het plichtmatige denken en aan

de kerk. Met viering wilden we vrijheid en luchtigheid aangeven. Het houdt iets van vreugde in, het beleven van God in je. Lotus werd als te beperkt ervaren omdat het veel ruimer is dan alleen maar het openen van het bewustzijn.

Vr.2 Om welke reden is de Tempelviering ontstaan?

De Tempelvieringen zijn een gevolg van en antwoord op de vraag aan Zohra vanuit de Hoogste sferen om een nieuwe innerlijke religieuze stroming op gang te brengen. Zohra noemt dit zelf dat zij, in een indringende visuele en auditieve ervaring vanuit spirituele dimensies, uitgenodigd werd haar medewerking hieraan te willen geven. Er ontstonden meditatie-avonden, die later uitgegroeid zijn tot de Tempelvieringen.

Toelichting

G: De doorgegeven teksten werden in een klein groepje besproken. Zohra' s man was daar ook bij. Hij was lid van een orde, een mysterieschool *Odd Fellows*. Hij was er mee vertrouwd hoe je de teksten in handelingen kon omzetten. Zo hebben Zohra en hij dit met elkaar opgezet. Vanaf 1978 kreeg het echt vorm als tempeldienst. Historisch gezien begon het ritueel met meditatie-avonden, in de volgende fase heette het Lotusdiensten, daarna Tempelvieringen.

Vr.3 Wat was het doel van de Tempelvieringen bij het ontstaan?

Het doel van de vieringen bij het ontstaan was de zoekende mens gelegenheid te bieden om tot een vernieuwde innerlijke beleving van religie en godsbesef te komen. (zie ook bij het begin inleiding).

Toelichting

G: Veel mensen nemen geen genoegen meer met geloven op gezag. Men wil zelf ervaren en gaat op zoek naar iets anders en komt dan vaak bij deze stromingen terecht.

Vr.4 Is het doel in de loop van de jaren bereikt? Zo ja, zo nee. Waarom?

Het doel is voor degenen die er aan deelnemen een groeiproces.

Toelichting

G: Als je de mens als wezen ziet zonder begin of eind, dan is het moeilijk om over een doel te spreken. Het is meer een op weg zijn naar een doel dat je je kunt stellen. Hoever je op deze weg bent, moet je voor jezelf vaststellen. Je kunt je afvragen in hoeverre is de mens tot de innerlijke beleving gekomen of tot de eenwording met het goddelijke in zichzelf. Dat is een groeiproces voor ieder individueel.

Daarnaast kun je naar het materiële doel kijken. Je kunt zeggen de Orde zich tot taak stelt om te werken met de inspiratie van Zohra die voor de Tempelvieringen is gegeven. Bijvoorbeeld om mensen vieringen aan te bieden, ondersteunende begeleiding, functionarissen op te leiden, noem maar op. Dat is de taak van de Orde. Is dat doel bereikt? Daar ben je in de loop van de jaren mee bezig, daar zijn

veranderingen in gaande. Daar kun je van zeggen daar is een bepaalde mate van een basis waarin dat doel geconcretiseerd is.

Vr.5 Wat is de samenhang met andere activiteiten van Psychosofia zoals educatie en spiritueel genezen?

De samenhang is dat het wezen van Psychosofia en de Orde voor Universele Eenheid voortkomen uit dezelfde Bron van Inspiratie. Zij zijn echter volkomen onafhankelijk van elkaar. De uitingsvormen zijn heel verschillend.

De Tempelvieringen zijn gericht op een innerlijke beleving van en de uiteindelijke eenwording met het eigen Goddelijke Zijn. Psychosofia is meer maatschappelijk gericht op educatie, kennisoverdracht, spirituele genezing enzovoort. Ook met het doel tot eenwording te komen, alleen de weg verloopt anders. De activiteiten van Psychosofia kunnen een aanvulling zijn op die van de Orde en omgekeerd, maar zijn niet noodzakelijk.

Toelichting

G: Psychosofia en de Orde voor Universele Eenheid zijn volkomen onafhankelijk van elkaar. Dat kan verwarrend zijn. Zohra heeft verschillende stichtingen opgericht. Psychosofia en de Orde zijn twee aparte stichtingen. Onder de stroming Psychosofia valt in wezen ook de Orde voor Universele Eenheid omdat ze beide uit dezelfde bron van inspiratie voortkomen, maar de vormgeving is totaal anders.

Educatie, kennisoverdracht en spirituele genezing zien wij meer als maatschappelijk gericht. Tempelviering kan onder de individuele beleving vallen maar heeft wel degelijk ook een collectief element. Er zijn mensen die er behoefte aan hebben kennis tot zich te nemen en te verwerken en ook therapeutisch bezig te zijn via genezen. Dit is allemaal meer naar de maatschappij gericht. Anderen hebben de behoefte met elkaar te mediteren over een dienst, dat is dan een collectieve woorddienst. Maar er zijn ook mensen die helemaal geen behoefte hebben hieraan mee te doen, die alleen maar een viering bij willen wonen. Dus het kan helemaal apart. Het komt er vaak op neer dat het samengaat maar de mogelijkheid is er dat het apart kan.

I: In uw optiek zijn educatie en genezing meer maatschappelijk gericht en Tempelviering meer innerlijk en niet direct maatschappelijk?

G: De Tempelviering is meer mystiek-religieus. De Tempelviering is aanvullend. Als je in de Tempelviering God in jezelf kunt beleven dan heeft dat een genezend effect op je. En het vormt je ook, in die zin is het dan educatie. Bij welke vormgeving je ook bent, je bent toch bezig met een groeiproces.

Er zijn ook mensen die de Psychosofia lijn volgen en niets van de Tempelvieringen moeten hebben, daar hebben ze geen affiniteit mee. Anderen volgen juist allebei, de Tempelviering en cursussen of genezen. Psychosofia en de Orde moet je in zijn vormgeving gescheiden zien. Maar voor de deelnemers zijn er verschillende verbindingslijnen mogelijk. Dat is de individuele keuze.

Vr.6 Hoe is in grote lijn elke activiteit georganiseerd?

Er is een vaste groep van medewerkers die bij toerbeurt een taak vervullen, in en om de viering. Er wordt afgesproken wie de rol van de wachters/functionarissen

vervullen, wie voor de muziek zorgt, wie voor de ontvangst met koffie en thee en dergelijke.

Vooraf zijn de vieringen aangekondigd in geïnteresseerde tijdschriften en plaatselijke kranten.

Vr.7 Zijn er wel of geen vaste voorgangers? Waarom?

Er zijn vaststaande functies, zoals eerder genoemd. Degenen die de functies vervullen kunnen wisselen, maar worden daar wel voor opgeleid. In het mogen en of kunnen uitvoeren van de wachtersfunctie zit een opbouw welke gepaard gaat met innerlijk er naar toe groeien en het volgen van speciale cursussen. De Tempelviering kent geen macht of gezag, slechts gelijkwaardigheid.

Toelichting

G: Je kunt maar niet zo een functie vervullen omdat het toch een bepaald begrip vraagt. Je moet er voeling mee krijgen wat het allemaal inhoudt. Om een functie te vervullen, gaat er een parcours vooraf met geleidelijk aan naartoe groeien, een stuk verdieping en een cursus volgen.

I: Er is dus niet een hiërarchie?

G: Soms heb ik dat wel dat ik naar iemand in zijn functie-uitoefening opkijk, maar ik realiseer me dat dat niet de bedoeling is.

De impuls komt wel naar boven. We zijn het zo gewend met de dominee en zo.

Vr.8 Is er een vaste locatie? Waarom wel, waarom niet?

Er is heel lang een vaste locatie geweest, daarna wat wisselende locaties, maar hopelijk in de toekomst wel weer een centrale locatie. De vieringen hoeven echter niet op één plek gehouden te worden.

Toelichting

G: De vaste locaties waren in het Odd Fellows-gebouw in Enschede. Daarna in Velp in een pand en in een vrijmetselaarsloge. Daarna in Zeist in het protestantse NVP-kerkgebouw.

Heel vroeger hebben mensen de viering ook wel in de huiskamer gehouden. In de huiskamer is Zohra ook begonnen met de meditatie-avonden. Er waren ook nog vollemaans-meditaties.

Vr.9 Hoeveel mensen zijn er in al die jaren van Psychosofia zelf bij betrokken?

Een grote groep mensen om Zohra heen voelde grote affiniteit met de Tempelvieringen. Zij kwamen als deelnemers en of vervulden een functie. Dit zullen er honderden zijn.

Toelichting

G: Er is altijd een grote groep mensen om Zohra heen geweest, ook toen het nog geen Psychosofia heette. Want Psychosofia is pas in de loop van de jaren gekomen aan de hand van haar leringen.

In eerste instantie waren het mensen rond Zohra die haar kenden van lezingen of van behandelingen die ze gaf. Dat waren mensen die affiniteit met de Tempelvieringen hadden en zij zijn er helemaal in doorgedaan. Ze hebben dingen opgezet en uitgewerkt. Er is in die tijd een boek van Orde uitgekomen, een heel stuk beschrijvend van de oorsprong van de dingen. Later zijn er ook mensen van buitenaf gekomen. Er waren toen, alles bij elkaar, enige honderden mensen bij de vieringen betrokken. Op het laatst is er een groepje van tien overgebleven die de Orde vorm gaf. Op dit moment ligt het allemaal even stil omdat, zoals werd aangegeven, er een minimum aantal mensen kwam.

Vr.10 Hoeveel deelnemers van buiten zijn er in de verschillende jaren bij betrokken?

Van buiten zijn er velen via lezingen of via een andere weg bij betrokken geweest. Ons is niet precies bekend hoeveel.

Toelichting

Bij een van de laatste vieringen in de kerk in Zeist waren we met zo'n 150 mensen. Soms waren er maar weinig mensen bij een viering.

Vr.11 Zijn de deelnemers van buiten steeds dezelfde personen of wisselend?

In het begin waren het dezelfde personen, later ook meer wisselend.

Vr.12 Wat is de verhouding deelnemers van buiten die met de activiteit stoppen en deelnemers van buiten die met de activiteit doorgaan?

Daar zijn we niet zo mee bezig. Het is heel groot maar het is niet zo dat we als een kluitje op elkaar blijven zitten. Er is geen vaststaand iets. Ook geen verplichting van we horen bij een club en daar betalen we contributie voor. Er is geen lidmaatschap. Mensen zijn op zoek. Dan kun je naar een Tempelviering gaan waar je je thuis kunt voelen en dat kan weer een onderdeel zijn van het proces dat je doormaakt. Op een gegeven moment kun je dan zeggen: "Nu is het even genoeg." Daarom is het altijd zo wisselend geweest.

Vr.13 Wat zijn voor de deelnemers van buiten de motieven om te stoppen?

De motieven om deel te nemen en te stoppen zijn heel wisselend, al naar gelang de verwachtingen. Soms geven mensen wel iets aan, van dat ze het geheel tuttig of te vroom vinden, of de functionarissen niet helemaal overtuigend. We kijken altijd wel wat dit ons te zeggen heeft. Zo is het hele gebeuren voor alle functionarissen ook een voortdurend groeiproces. Er af en toe helemaal afstand van nemen kan ook erg zinvol zijn en dat kan voor deelnemers net zo gelden. Het is ook niet goed als er afhankelijkheid optreedt.

Toelichting

G: De Tempelviering is een hulpmiddel. Je kunt niet zeggen: “Ik moet naar de Tempelviering want anders dan red ik mijn leven niet.”

Vr.14 Deelnemers van buiten die de activiteit afronden. Wat was voor hen waardevol?

De komst is vrij per keer, dus in die zin kun je niet echt spreken van afronden. Soms komen mensen één keer, om dan vervolgens na een jaar pas weer een keer te komen. Het onderlinge contact voelt men als waardevol. De rust, de innerlijke stilte, de energie die ervaren wordt. De herkenning van iets wat in de mens leeft, het terugvinden daarvan. De bevrijding van de herkenning dat het goddelijke in jezelf aanwezig is.

Vr.15 Wat is de verdeling man – vrouw bij de deelnemers vanbuiten?

Iets meer vrouwen dan mannen.

Vr.16 Wat is de verdeling naar opleiding bij de deelnemers van buiten?

Geen verdeling. Er komen mensen van allerlei plimage en opleidingsniveau.

Vr.17 Wat is de verdeling naar leeftijd bij de deelnemers van buiten?

Meestal wat oudere mensen, vanaf ongeveer 30 jaar.

Vr.18 Is de activiteit in de loop van de jaren veranderd door oorzaken van binnenuit bij Psychosofia. Zo ja, Welke oorzaken?

De activiteiten worden inhoudelijk door Zohra aangepast naar gelang het groei- en bewustwordingsproces. Het is geen statisch geheel. Dit groeiproces is niet zozeer aan Psychosofia gekoppeld als wel aan Zohra en de mensen om haar heen. Wat betreft de vieringen zijn er in de loop van de jaren wat wijzigingen en aanpassingen geweest in de vieringen zelf, en zijn wat handelingen aangepast die weer beter aansluiten bij de situatie van dit moment, vanwege bovengenoemd groeiproces.

Tevens zijn de vieringen in soort uitgebreid. Zo zijn er kringvieringen (vereenvoudigde Tempelvieringen), 4-wijdingsvieringen, geboorte-, trouw- en overgangsvieringen, 40-dagenviering en de bevestigingsviering bijgekomen.

Toelichting

G: De 4-wijdingsvieringen voor licht, water, vuur en aarde. Heeft met de nieuwe jaargetijden te maken.

G: De 40-dagenviering is na het overlijden. De bevestigingsviering is voor het bevestigen van functionarissen.

De Meesters van Liefde en Wijsheid inspireren Zohra als ze vinden dat er iets moet worden veranderd.

G: Er kunnen ook vragen van de mensen komen. Het wordt dan een wisselwerking. Zohra kijkt dan of er inspiratie op komt. Wat bijvoorbeeld is veranderd, is de naam van de Meester van de Ziel, de Meester van de Geest en de Meester van de Persoonlijkheid. Meester schiep toch afstand. Die namen zijn toen in wachters veranderd. De geboorte-, trouw- en overgangsvieringen kunnen je op belangrijke momenten in je leven begeleiden, als je dat wilt.

I: Kan Zohra doorkrijgen dat een viering in de toekomst helemaal moet worden veranderd?

G: Nee. De teksten en handelingen voor de vieringen liggen wel vast. Er kan wel verandering komen in de manier waarop we het brengen, de muziek of kleine nuanceverschillen in een tekst. Om de tekst dichter bij de mensen te brengen.

Vr.19 Is de activiteit in de loop van de jaren veranderd door invloeden vanuit de samenleving? Zo ja, welke invloeden?

Niet qua ritueel, maar wel hoe dit wordt gedragen en uitgeoefend. Gebeurtenissen in de samenleving kunnen een grote oproepende kracht vormen tot verdieping van de vieringen en wat de medewerkers er aan ervaren en er in kunnen leggen, bijvoorbeeld 11 september 2001.

Vr.20 Zohra kreeg begin 1975 een doorgeving om in Nederland een nieuwe, innerlijk, religieuze stroming te brengen. Wat houdt voor u in: innerlijk, religieus, spiritueel en levensbeschouwing?

Innerlijke, religieuze levensbeschouwing houdt het volgende in.

Het woord *religie* komt van religare = terug verbinden met je godsbesef. Het innerlijk weer bewust worden van de verbinding met God in je, de Godsvonk die ieder mens in zich draagt.

Door onze aandacht hiervoor en onze afstemming daarop, door met liefde ernaar te leren kijken, zal het een zeer sterke innerlijke kracht worden die ons leven op aarde zal begeleiden. Als mens leren we samen te werken met ons innerlijke Licht. Het is komen tot een onbevangen vertrouwensrelatie met je eigen Hogere Zelf. Waardoor je je persoonlijkheid werkelijk in staat acht en waardig acht om dat dan te kunnen en te zijn. Religieus betekent voor ons zeker niet Godvrezend.

Spiritueel heeft te maken met het weten van onze afkomst vanuit Geest en dat we daar naar terug keren, de onstoffelijke wereld, dat enorme bereik wat de mens heeft, en het bewustzijn dat je daarover kan krijgen, dus geen aannemen, maar zelf bewust worden. Van hieruit verandert ook je kijken naar het leven.

Toelichting

G: Het spirituele gebied is het geestelijke gebied. Je kunt het zo zien. Het stoffelijke lichaam is het grofste, dat kun je zien. Daaromheen zitten allerlei energieën die steeds fijner worden zoals gevoelsenergie, emoties, gedachte-energie en spirituele energie.

G: Het spirituele heeft dan met het Goddelijke in je te maken.

II De individuele beleving

In spiritualiteit/levensbeschouwing zou je een onderverdeling kunnen maken naar een uitgangspunt, een weg en een doel.

Vr.21 Wat beweegt u aan de doorgevingen en leringen van Zohra gehoor te geven?

G1: Herkenning, van binnen weten dat dit waar is, thuiskomen.

Datgene wat Zohra geeft zijn universele principes die ook in de andere esoterische scholen zijn terug te vinden.

G2: Een diepe innerlijke herkenning.

Vr.22 Met uitgangspunt bedoel ik het volgende: wat haalt u voor uzelf uit de doorgevingen en leringen van Zohra dat u als uitgangspunt van uw spiritualiteit of levensbeschouwing neemt?

G1: Als uitgangspunt van mijn levensbeschouwing neem ik uit Zohra's leringen en ook uit andere leringen die ik heb gevolgd (Kabbala, Rozenkruisers) het feit dat ik een goddelijke kern in me draag. Deze wordt wel Godsvonk genoemd of Hoger Zelf. Door me hier bewust mee te leren verbinden word ik me steeds meer bewust van de eenheid van alles en iedereen.

Ik vind het iedere keer weer een wonder dat ik Gods Beeld in me draag. En dat ik op aarde de gelegenheid heb om dat te realiseren. De gelijkenis hiervan te gaan maken. Het betekent dat ik een goddelijk vermogen in me draag, een vermogen aan Liefde, Wijsheid, Kracht. Door iets aandacht te geven, groeit het.

Dit vermogen kan alleen maar werkzaam worden wanneer ik mijn menselijke aandacht en liefde eraan geef. Zo ontstaat er een wisselwerking tussen mij en mijn goddelijke kern, waardoor dit vermogen tot een Kracht in mij wordt. Er groeit door eigen ervaring een vertrouwensrelatie tussen mij en mijn Hogere Zelf. Ik leer mij steeds meer open te stellen voor de Liefde, de Wijsheid en Kracht van mijn Godsvonk. Ieder mens heeft dit vermogen in zich.

G2: Het herkennen, erkennen en werken met mijn innerlijke Licht, de kracht daarvan en de Liefde; me heel dicht bij mezelf weten. Maar tevens het weten verbonden te zijn met een groter geheel. Hieruit volgt een nieuw begrip van waarden en normen, dat nu van binnenuit ontstaat, vanuit een innerlijke waardigheid.

Toelichting

G1: Alvermogende Zelf, Hogere Zelf, Godsvonk voor mij is dat allemaal hetzelfde. Misschien zitten er heel kleine verschillen tussen en bij Zohra is dat volgens mij zo, maar ik maak er geen verschil in.

Vr.23 Op de weg kom ik zo meteen, maar eerst het doel. Bij doel kun je denken aan verlichting, bevrijding van de hele wereld, vereniging met het allerhoogste, losraken van je bepaaldheden en geconditioneerd zijn. Hoe ziet u binnen uw spiritualiteit of levensbeschouwing het doel?

G1: In eenheid met God te zijn op aarde. Komen tot Christusbewustzijn. Daar hoort nu eenmaal ook het loslaten van je bepaaldheden en geconditioneerd zijn bij. Het geeft momenten van verlichting en doordat we allen een eenheid vormen, doe je dit alles ook voor de hele wereld. Maar het doel is geen eindproduct, voor mij is het een bewustwordingsproces.

G2: Alles wat u opnoemt vind ik belangrijk en kan ik als doel of delen van het doel zien. Maar eenmaal op weg is het doel bereiken minder belangrijk geworden, de weg telt het meeste.

Zo ben je ook opener en ontvankelijker voor wat er zich aandient op die weg, al hoewel dit niet altijd even gemakkelijk is. En wat zich daarin nu voor mij aandient is het 'meenemen' van anderen hierin, een hand reiken. Daar zie ik ook een taak voor mezelf in bij de Orde, in het werken met kinderen. Hieruit blijkt dat als het goed is, spiritualiteit niet los staat van wat je verder op je weg beweegt. Voor mij is dit van jongs af aan het bezig zijn met kinderen geweest.

Toelichting

G1: Spiritualiteit is naast het verbinden met het goddelijke, dat je dingen in je leven tegenkomt waarin een bepaalde vervlechting kan ontstaan voor wat je verder nog gaat doen in je leven.

Het doel is minder belangrijk dan de weg. Je kunt je een doel stellen. Maar belangrijker is dingen te doen in je leven, dat geeft je ruimte, je moet in het leven staan. Vroeger dacht ik dat je alleen maar bezig moest zijn met het Hogere. Je kunt wel heilig zitten wezen en je naar boven zitten richten maar dat helpt niet.

Vr.24 Op de weg word je voor vragen gesteld als waar komen we vandaan, waar gaan we naar toe, wat is goed. Hoe ziet u dat bij uw spiritualiteit of levensbeschouwing?

G1: Zohra's leringen hebben mij daar logische antwoorden op kunnen geven. Die had ik ook al via Kabbala en Rozenkruisers gekregen. Het voert erg ver om hier op in te gaan.

G2: Na jaren met dit alles bezig te zijn, begin ik steeds meer te ervaren dat er levens waren voor dit leven en dat het na dit leven ook niet ophoudt. Ik heb het wel eens omschreven als: ik kom van het huis van de Vader en ben weer op weg daarnaar terug. Maar dat is niet in één leventje gebeurd. Zohra heeft hier ook het nodige over gezegd en geschreven, maar dat voert hier misschien iets te ver. Ze heeft het in ieder geval over de Engelen die bewustzijn verkozen en daarvoor de gang door de

duisternis aanging, om daarmee de duisternis te verlichten en het bewustzijn van het goddelijke te vergroten. Het is een voortdurende beweging en evolutie. Het zicht op wat goed is verandert daardoor. Mijn begrip over het gedrag van andere mensen en mijzelf is hierdoor veranderd, waardoor ik ga leren 'zien zonder te oordelen'. En dat is een weg die met vallen en opstaan gepaard gaat. Hier kan je met kinderen heel goed over praten. Ze begrijpen vaak feilloos wat je bedoeld.

Toelichting

G1: Als kind heb ik mij al afgevraagd: als ik maar één leven heb en er zijn zo veel rijke en gelukkige mensen en zoveel arme en ongelukkige mensen en die zitten daar maar mee in één leven, dan neem ik daar geen genoegen mee. Dat was duidelijk mijn stelling naar boven. Dus ik ben gaan vragen. Niemand kon mij dat vertellen. Toen ben ik verder gaan zoeken en dan kom je bij andere stromingen terecht als Rozenkruisers, Kabbala en Zohra. En daar lagen wel logische antwoorden. Oh, zit het zo, er zijn meer levens, het kan ook niet in één leven. Ik ben zelf verantwoordelijk voor dat ene leven als ik rot dingen heb gedaan. Door de kosmische wetten die er zijn, spoort mij dat aan om het weer goed te maken of om er lering uit te trekken. Op die manier is het logisch geworden voor mij.

Wat is goed? Als het Christusbewustzijn op aarde wordt gerealiseerd en we als mens daaruit gaan leven. Maar anders gezegd, wat je in je hart voelt als goed. Door met je groeiproces bezig te zijn, verandert dat wat je goed vindt. Je kunt niet stellen: dit is goed en dat is slecht.

Vr.25 Op de weg kun je ook te maken krijgen met handelingen die je ervaring bemiddelen zoals meditatie of gebed waardoor contact met het goddelijke wordt opgedaan. Hoe is dat bij uw spiritualiteit/levensbeschouwing?

G1: Alle handelingen kunnen een bijdrage leveren zolang ze oprecht zijn, je hart er 'ja' tegen kan zeggen en je er niet afhankelijk van maakt.

G2: De Tempelvieringen zijn daar voor mij een hulpmiddel bij, maar ook individuele meditatie en gebed en het lezen van geïnspireerde teksten. Belangrijk is te voelen wat je gevonden en ervaren hebt in jezelf, maar de intentie waarmee je deze hulpmiddelen hanteert is even zo belangrijk. Voor kinderen is het eigen lichtwezen, het engeltje van binnen, dat vrienden met ze wil worden, een heel herkenbaar iets, waar je met ze over kunt praten. Hierbij kunnen mystieke sprookjes en vormen van creativiteit ook een rol spelen.

Toelichting

G2: Ik zou het willen aanvullen met je richten op elementen van schoonheid, mooie bloemen of de natuur ingaan en Gods bezielende kracht ervaren. Hoe langer je er mee bezig bent, dat je eerst uitgebreid gaat zitten, ook met elkaar, dat je nu ook in momenten jezelf als het ware even naar binnen kan halen, want het is in feite een inkeer. Verbinden met je innerlijk daarvoor moet je even naar binnen. Als je door hebt hoe het zit, kan je dat ieder moment even doen. Even terug bij jezelf komen.

G1: Het feit dat je kunt opgaan in een zonsondergang of in de natuur dan voel je een eenheid, een godservaring, even in verbinding zijn met God in je, het Licht.

Vr.26 Op de weg kun je ook te maken krijgen met leefregels voor het handelen, bijvoorbeeld ethiek wat wel en niet mag of buigen bij geboorte en dood. Welke leefregels kent uw spiritualiteit/levensbeschouwing?

G1: Respect voor het leven. Zohra geeft wel wenken om toe te passen in je leven.

G2: De leefregels volgen uit het gegeven: ik herken deze goddelijke aanwezigheid in mijzelf en daarmee ook in de ander. Dit houdt respect in. Je legt niet op, laat de ander vrij, geeft niet waar hij of zij niet om vraagt. Wat je je innerlijk eigen hebt gemaakt, straalt ook uit naar de ander. Wat niet wil zeggen dat dit allemaal zomaar lukt. Dit is een proces van vallen en opstaan.

Zohra heeft het in dit verband ook over 'ben ik mijn broeders hoeder' en 'geen mens heeft het alleenrecht op de waarheid'. Ik denk dat het ook heel goed is om hier met kinderen aandacht aan te besteden, juist vanuit dit bredere perspectief en het ligt ook in de lijn der bedoelingen hier in de nabije toekomst vanuit de Orde mee te gaan werken.

Geboorte en dood worden binnen de Orde ook als inwijdingen in het leven van de mens gezien, op zijn weg naar eenwording met het Goddelijke in zichzelf. Vandaar dat hier ook speciale vieringen voor zijn gemaakt. Hieruit is voor mij zeker een verandering van kijken naar en beleving van deze aspecten van het leven opgetreden, waardoor ik er met nog meer respect naar ben gaan kijken. Ook hierover is met kinderen en jongeren te praten.

Toelichting

G2: Een leefregel ligt niet in een boek vast. Het komt uit jezelf voort, het heeft innerlijke waarde.

Vr.27 Hebt u het gevoel dat u door de weg te volgen verandert, zich ontwikkelt, een bepaald proces doormaakt? Zo ja, kunt u daarvan iets onder woorden brengen?

G1: Door deze weg te gaan, verandert er heel veel en maak ik vele processen mee. Het mezelf vrij maken van allerlei karaktertrekken, die mijn leven bepaald hebben en nog bepalen, is een hele klus. Het lijkt echter, naarmate ik er langer mee bezig ben, of het lichter gaat. Het gaat erom ze te hanteren. Er komt meer liefde in mij voor God en voor mezelf en dat geeft veel vreugde. Een stille warme vreugde binnen in me. Het brengt me heel dicht bij mezelf, dicht bij de aarde en dicht bij de hemel. Dicht bij mijn medemens.

G2: Ten eerste is er geen uitgestippelde weg die gevolgd kan worden, wel zijn er aanreikingen van Zohra, hulpmiddelen. Ik heb het gevoel dat ik zeker een intensieve groei doorgemaakt heb en nog doormaak. Er is in mijn beleving van en kijken naar mezelf en de wereld om me heen veel veranderd. Toen ik jong was had ik zeker een mate van minachting voor het leven en een zeer lage dunk van mezelf. Ik deed wel mijn best en deed alles wat van me gevraagd werd en wat ik geacht werd te doen, maar diep down geloofde ik er eigenlijk niet zoveel van allemaal, van het leven en dat het allemaal zo leuk en goed was. Van wat ik in de kerk aangeboden kreeg trouwens ook niet meer na mijn veertiende, vijftiende jaar, hoewel ik, zelfs nadat ik de kerk al

lange tijd niet meer had bezocht, nooit heb kunnen zeggen: God bestaat niet. Er was onbewust toch een weten van iets. Maar wat? Daar ben ik dus op een gegeven moment naar op zoek gegaan.

Ik ben begonnen bij de vrouwenbeweging, heb co-counselen gedaan, ben in India op de ashram bij Bhagwan geweest, waar ik tijdens een intensieve meditatie ervoer dat de hemel echt bestaat, ben bij Zohra terecht gekomen, een tijd weggeweest om samen met anderen een eigen centrum op te zetten, en ben weer terug gekomen bij Zohra. En er is een wereld voor me open gegaan tijdens deze tocht en die blijft verder opengaan omdat er ook nog een hemel bij is gekomen, die heel wat dichterbij is dan ik altijd heb gedacht. Alhoewel. Ik weet dat ik als kind hier heel duidelijk verbinding mee had, maar dat ik het 'luikje' daar naartoe op een bepaald moment heb gesloten, omdat ik het gevoel had dat niemand in mijn omgeving daar affiniteit mee had. Nou begrijp ik van Zohra dat dit deels met de gang van het leven van de mens te maken heeft (zoals dit ook de gang van al zijn levens samen en de gang van de hele mensheid is) maar ik denk dat er heel wat kinder- en mensenleed voorkomen kan worden als kinderen hierin toch op een bepaalde manier ondersteund en begeleid worden. Ziedaar mijn motivatie voor mijn werken met kinderen vanuit de Orde.

Maar naast het innerlijk besef en het groeien in het bewust worden van religieuze en spirituele dimensies, merk ik dat ik zelf ben veranderd, naar hoe ik naar het leven en de dingen kijk, hoe ik ze beleef, hoe ik naar mezelf kijk en hoe ik met anderen omga. Ik ga meer de dingen achter de dingen zien, begrijpen waarom iets gebeurt, dat dat niet zomaar is, word minder snel boos of geïrriteerd om wat de ander wel of niet doet, laat meer vrij (wat niet altijd even gemakkelijk is, zeker bijvoorbeeld. naar mijn kinderen). Dus zo vloeit uit dit vernieuwde bewustzijn een andere wijze van staan in het leven, van handelen. Ook hierin zie ik een opvoedkundige taak voor ouders en begeleiders en eventueel voor mezelf in het werken met kinderen vanuit de Orde.

I: Het betekent dat de leringen een leidraad voor uw leven zijn?

G1: Ik heb heel veel kennis opgedaan bij Kabbala en dat heb ik herkend bij Zohra. Ik heb een hele vracht kennis en daardoor ben ik gegroeid. Ik heb wel al die kennis aangevuld met liefde. Onvoorwaardelijke liefde, dat heb ik van Zohra.

G2: Zeker. De laatste jaren zeker.

I: Mag ik u heel hartelijk bedanken voor uw beantwoording van al mijn vragen.